

HASŁO ŁÓDZKIE

REDAKCJA i ADMINISTRACJA, Łódź, Piotrkowska Nr. 15
Telefony: Redakcja 1-81-06, Administracja 1-63-66

CENA 20 GROSZY

Redaktor naczelny przyjmuje codziennie od godziny 6—7 wieczorem
Sekretariat czynny od godz. 12—1 w poł. i od 6—7 wiecz.

FINISCH RAIDU AWJONETEK

Stolica wita owacyjnie uczestników lotu — Kpt. Więckowski w Warszawie — Kto przybył pierwszy

Dziś na lotnisku od rana ruch ogromny. Co pewien czas wpływają na pole pogodnego nieba lub na zmianę z pośród chmur czy mgły awionetki, biorące udział w międzynarodowym konkursie.

Dziś o godz. 10.10 wylądowała pierwsza awionetka T3, Hiszpanja, która odbyła lot poza konkursem.

W dalszym ciągu spodziewany jest przylot następujących aparatów, które dziś zrana wystartowały z Poznania: C III (Niemcy), D VIII (Niemcy), C VI (Niemcy), C V (Niemcy), E VI (Niemcy), oraz P IV (Polska) — kpt. Więckowski i O I (Polska) — pil. Gedgowd.

Stan pogody na trasie Poznań—Warszawa przedstawia się następująco: dość pogodnie, zachmurzenie malejące, podstawa chmur na wysokości 15000 mtr., kierunek wiatrów południowo - zachodni i zachodni o szybkości 4 m. - sek.

Na trasie Warszawa—Królewiec notowania meteorologiczne wykazują podobny stan pogody.

Z pośród 3-ch lotników, którzy znajdowali się do dziś rana w Wiedniu — pilot polski Lewoniewski OVII na awionetce PWS startuje dziś zrana mimo deszczów i niepogody.

O godz. 10.46 ostatni z pośród pięciu niemieckich aparatów ląduje na lotnisku warszawskim. W tymże też czasie odlata awionetka hiszpańska T 3.

Godz. 10.55 przylatuje awionetka polska P 4, którą pilotuje kpt. Więckowski.

Po załatwieniu formalności raidowych, zbliżamy się do naszego lotnika.

— Wrażenia z raidu oświetlone, — mówi kpt. Więckowski. — Pozostało 800 klm., które mam do przebycia, to już fraszka. Natomiast w Madrycie miałem bardzo przykrą przygodę. W nocy w pozostawionym aparacie zerwano mi pieczęć i jakaś złośliwa ręka przebiła mi w karburatorze 2 dziury. Wymagało to dużej reperacji i... spowodowało przybytek karnych punktów.

Pilot Gedgowd wystartował z Poznania o godz. 10.05, przylot jego jest spodziewany lada chwila.

Poza Płoczyńskim raid ukończyli wczoraj Angliey Carberry oraz panie lady Bailey i miss Spooner, Francuz Arrachard i Niemcy Dinort i Polte.

Dwaj lotnicy niemieccy Aicheh i Krüger, którzy nocowali w Warszawie odlecie li dziś zrana w kierunku Królewca.

Płoczyński na awionetce R. W. D. 2 w towarzystwie mechanika Korbela wylądował w Berlinie na lotnisku Tempelhof o godz. 19 m. 08. Natomiast por. Bajana prześladował pech i musiał wskutek uszkodzenia głowicy cylindra przymusowo lądować na ostatnim etapie raidu pomiędzy Gdańskiem a Berlinem pod Fletenstern.

Na miejsce wypadku odleciał z Warszawy niezwłocznie samolot P. L. L. Lot z niezbędnymi narzędziami warsztatowymi, aby nieść pomoc pilotowi.

BERLIN, 29. 7. W III dniu kończenia międzynarodowego raidu okrężnego dookoła Europy przybyli na lotnisko w Tempelhofie, gdzie znajduje się meta, 9 lotników, a mianowicie 8 Niemców i 1 Polak

Bajan, lądując o godz. 15.44 i przelatując niezwłocznie z lotniska w Tempelhofie na lotnisko w Staaken, gdzie odbędą się dalsze próby techniczne.

BERLIN, 29. 7. Wkrótce po wylądowaniu na lotnisku w Staaken Bajan pilotując aparat P2 udzielił korespondentowi PAT następujących wyjaśnień o swym wypadku jaki wydarzył mu się pod Rummelsburgiem. Przymusowe lądowanie na

Porozumienie Litwy z Polską powinno być konsekwencją wygnania Waldemarasa

PARYŻ, 29. 7. Omawiając znaczenie internowania Waldemarasa „Le Journal”, zapytuje czy fakt ten nie oznacza, że rząd kowieński zdecydował się poprosić o tożsamy kres intrygom swego przeciwnika, czy też zrozumiał nareszcie, jak zgubną dla Litwy była polityka Waldemarasa, która przeżyła jego upadek.

Należałoby się spodziewać, że jednocześnie z ustąpieniem Waldemarasa po-

łożony zostanie kres bezsensownej metodzie, polegającej na bojkotowaniu stosunków z Polską i utrzymywaniu między temi dwoma krajami prawdziwego stanu wojennego, któremu brak jedynie wystrzałów armatnich.

Czy zrozumieją nareszcie Litwini, że słuszne pojęcie ich interesu wymaga stanowczo ustalenia porozumienia z Polską? — kończy dziennik. (PAT)

cy nacjonalistów Satra i Yajakar, po dłuższej konferencji z Ghandim, odwiedzi li również znanych nacjonalistów hinduskich, braci Nehru, znajdujących się obecnie w więzieniu.

Ghandyści na drodze do kompromisu

Nacjonaści hinduscy wezmą udział w konferencji anglo-hinduskiej

LONDYN, 29. 7. Donoszą z Bombaju, że rokowania pomiędzy przedstawicielami rządu angielskiego i nacjonalistami

hinduskimi odbywają się w dalszym ciągu.

Biorący udział w rokowaniach przywód-

Oddział milicji faszystowskiej wkroczył na terytorjum Francji

Zajście na granicy włosko-francuskiej

PARYŻ, 29. 7. W dniu wczorajszym wydarzyło się nowe zajście na granicy francusko - włoskiej.

Oddział milicji faszystowskiej, odbywającej ćwiczenia polowe, zapuścił się głęboko na terytorjum francuskie. W pewnej chwili faszyci natknęli się na francuski patrol wojskowy i pospiesznie się

wycofali. Wycofywanie miało charakter ucieczki, przyczem jeden z faszystów upadł tak nieszczęśliwie, że złamał nogę. Aresztowano go i odwieziono do szpitala w Briancon.

Przy aresztowanym znaleziono rewolwer wojskowy i 60 nabojów.

R. 100

ANGIELSKI OLBRZYMA POWIETRZNY WYRUSZYŁ NA PODBÓJ ATLANTYKU

LONDYN, 29. 7. Angielski sterowiec „R 100” wyleciał dziś o godz. 3.45 z lotniska w Cardington do lotu przez Atlantyk do Kanady.

Sterowcem kieruje komendant eskadry Booth. Na pokładzie znajduje się 44 osoby, w tem 5 oficerów i 32 ludzi załogi, reszta leci w charakterze urzędowych obserwatorów.

Sterowiec wziął kurs na Liverpool, następnie lukiem przez Dublin poleci w kierunku północnych brzegów Irlandji, aby dotrzeć do Islandji i przez Grenlandję do

brzegów Ameryki. Lot trwać będzie przypuszczalnie około 70 godzin, mimo to na wszelki wypadek okręt powietrzny wiezie z sobą zapasy żywności na pięć dni oraz 2.250 litrów wody.

Dla 6 motorów „Rolls Royce” rozwijających siłę 3.900 HP sterowiec zabrał 30 tonn paliwa.

Po przybyciu do Nowej Fundlandji sterowiec poleci wzdłuż rzeki św. Wawrzyńca przez Quebec do Montrealu w Kanadzie, gdzie wyląduje.

POWRÓT min. Prystora

W piątek, dnia 1-go sierpnia r. b. powraca z urlopu wypoczynkowego minister pracy i opieki społecznej, p. Al. Prystor i obejmuje urządowanie.

Min. Prystor spędzał urlop na Wileńszczyźnie.

W tym samym dniu wyjeżdża na kurację do Kossowa w Małopolsce Wschodniej podsekretarz stanu w ministerstwie pracy i opieki społecznej, gen. dr. Stefan Hubicki.

Jak aresztowano Waldemarasa?

3 minuty czasu do odjazdu — Bezskuteczny opór — Pani Waldemaras telefonuje do Sowietów

Dopiero teraz, drogą okólną poprzez korespondentów państw bałtyckich docho-
dzą nas szeregowe i sensacyjne wiadomo-
ści, w jakich warunkach odbyło się
aresztowanie b. dyktatora Litwy, b. prem-
jera i b. ministra spraw zagranicznych
Waldemarasa.

W czwartek późnym wieczorem Walde-
maras po powrocie do domu z przechadz-
ki zastał u siebie grupę policjantów w
mundurach i w cywilnym przebraniu.

Oddziałem dowodził naczelnik rewiru,
w którym zamieszkuje Waldemaras. B.
dyktator odmówił początkowo wpuszcze-
nia policjantów do dalszych pokoiów.
Wówczas naczelnik rewiru dobił doku-
ment podpisany przez komendanta m.
Kowna treści następującej:

„Na zasadzie par. 8 dekretu o bezpie-
czeństwie publicznym, nakazuję wysłanie
prof. Waldemarasa na 1 rok z Kowna do
okręgu Kretingeńskiego pod nadzorem
policji, gdyż działania jego zagrażają
bezpieczeństwu i spokojowi publicznemu”.

Dowodzący oddziałem podał ten doku-
ment Waldemarasowi, poczem krótko o-
świadczył:

— Idziemy...

— Nigdzie nie pójdę, nigdzie nie po-
jadę...

Wówczas zwrócono się do niego z ża-
daniem przygotowania się natychmiast do
podróży.

Waldemaras rzucił się do telefonu.
Ten okazał się nieczynny. Pobiegł
do drugiego aparatu, lecz i tu spotka-
ła go podobna niespodzianka. Nieczyn-
ny był również telefon w prywatnym ga-
biniecie.

— Protestuję przeciw podobnemu trak-
towaniu — rozpoczął Waldemaras.

Pokazano mu wówczas rozkaz areszto-
wania. Ex premier w odpowiedzi zaklął
ordynarnie, obrzucił obelgami policjantów
i oświadczył, że rozkaz nie dotyczy jego
osoby.

— Tutaj — oświadczył — nie wskaza-
no, kto ma być aresztowany. W rozka-
zie nie wskazano stanowisk, które zajmu-
je. Jeżeli rozkaz odnosi się do mnie, win-
no być zaznaczone, że aresztowany ma
być prezes rady ministrów i min. spraw
zagranicznych prof. Waldemaras.

... Zaznaczyć należy, że wkrótce po utra-
cie władzy Waldemaras dał wywiad, w
którym oświadczył, że do dymisji się nie
podał, że pozbawienie go stanowiska prem-
jera jest bezprawnym, i że jest jedynym
prawnym prezesem ministrów Litwy,
gdyż otrzymał nominację z rąk jedyne-
go prawnego prezydenta — Griniusa i przez
niego jedynie może być ze swego stano-
wiska zwolniony.

Naczelnik policji, w odpowiedzi na
oświadczenie Waldemarasa — odpowie-
dział krótko:

— Pan jest aresztowany. Proszę pod-
pisać protokół.

Widząc, że sytuacja jest beznadziejna,
Waldemaras ujął podane mu pióro i pod
protokółem o zaarrestowaniu podpisał się:

Premjer i minister spraw zagranicz-

nych Waldemaras.

Następnie dowodzący oddziałem zwró-
cił się do Waldemarasa z żądaniem natych-
miastowego wyjazdu.

— Oświadczyłem panom, że nigdzie
nie pójdę i nigdzie nie pojadę...

Wówczas naczelnik policji uroczysto
oświadczył:

W mieniu republiki nakazuję Panu w
ciągu 3 minut przygotować się do odjaz-
du. W razie oporu zastosuję siłę.

Waldemaras zrezygnował z dalszego
oporu.

Polecil jedynie wobec świadków opie-
czętować swój gabinet, poczem pożegnał

się czule z żoną, i zgłosił prośbę, aby po
zwolono mu zabrać ze sobą jego przybra-
nego syna, który jak wiadomo, był ostat-
nio ciężko raniony. Prośbie tej odmówio-
no.

Pod konwojem policji b. dyktator o-
puścił dom, wsiadł do samochodu, któ-
rym odwieziony został na miejsce zesta-
nia.

Jako charakterystyczny szczegół poda-
ją, że natychmiast po uruchomieniu tele-
fonów (co stało się w kilka minut po od-
jeździe aresztowanego) pani Waldema-
ras zatelefonowała do przedstawicielstwa
sowietów.

W Sowietach znikła moneta zdawkowa

Ludność pochowała ją z obawy konfiskaty srebra

RYGA, 29. 7. Komisarz finansów Briu-
chanow ogłosił w dziennikach sowieckich
oświadczenie w sprawie nagłego zniknię-
cia z obiegu monety zdawkowej. Briu-
chanow twierdzi, że elementy kontrrewo-
lucyjne wykorzystują przesilenie gospo-
darcze w celu prowadzenia zbrodniczej agi-
tacji przeciwsowieckiej.

Wśród ludności szeroko kursuje po-
głoska, iż rząd sowiecki celowo wycofuje

z obiegu srebrną monetę, zamierzając
wogóle skasować system pieniężny i anu-
lować banknoty sowieckie.

Wskutek tej pogłoski ludność masowo
chowa monety zdawkowe, co spowodowa-
ło zamieszanie w obrocie pieniężnym.

Briuchanow zapowiada surowe kary,
aż do kary śmierci włącznie przeciwko
osobom rozpowszechniającym alarmują-
ce pogłoski.

Rewelacje „Daily Heralda” o ustąpieniu Baldwina

LONDYN, 29. 7. „Daily Herald” ogła-
sza sensacyjną wiadomość o mającej
wkrótce nastąpić dymisji Baldwina ze
stanowiska przywódcy partii konserwa-
tywnej. Jego stanowisko zostało zachwia-
ne wskutek rosnącej opozycji ze strony
magnatów prasowych, Rothermera i Bea-
verbrocka, którzy odbyli w ostatnich
dniach szereg poufnych konferencji z
Baldwinem, wysuwając szereg żądań na-

tury zasadniczej.

Według informacji „Daily Herald’a”,
Baldwin nie jest skłonny do zaakcepto-
wania platformy politycznej, opracowa-
nej przez Rothermera i Beaverbrocka.
W związku z tem panuje przekonanie, że
Baldwin wkrótce zmuszony będzie opu-
ścić stanowisko szefa partii konserwatyw-
nej.

Dziesięciolecie dni krwi i chwały

31 lipca 1920 r.
FRONT PÓLNO-CNO-WSCHODNI, 4-ta ar-
mja: Nieprzyjaciół gwałtownie atakuje wielkie-
mi siłami Brześć Litewski. Lewe skrzydło 4-
ej armji nad Bugiem, w rejonie na północ od Dro-
nieczyzna.

Dowództwo sowieckie, przyjmując wobec sil-
nego oporu 1-ej armji na Narwi, — że główne
siły polskie bronią przepraw rzeki, koncentru-
je tu uderzenie trzech swoich armji. Między
lewoskrzydłową grupą generała Żeligowskiego,
a prawoskrzydłową generała Rządkowskiego
powstaje luka rozciągłości przeszło dwudziestu
kilometrów, w którą wmaszerowują oddziały
15-ej armji sowieckiej, wzdłuż toru kolejowego
Białystok-Warszawa.

Dowództwo 1-ej armji zostaje zmuszone do
zarządzenia odwrotu.

Dowództwo frontu północno-wschodniego o-
bejmuje generał Józef Haller.

FRONT PÓLUDNIOWO-WSCHODNI. Na
Serecie wszystkie ataki nieprzyjaciela odparto.
Walki w 2-iej i 3-iej armji nie przynoszą poważ-
niejszych zmian.

Z OSTATNIEJ CHWILI

Rzeźnicy zapowiadają walkę z Magistratem

Czy nastąpi zwyczajka ceny mięsa?

W ciągu dnia onegdajszego i wczoraj-
szego w lokalu cechu rzeźników odbyło
się nadzwyczajne walne zgromadzenie
wszystkich członków cechu, celem zastano-
wienia się nad sprawą podwyższenia cen-
nika na mięso i wyroby masarskie.

Na zebraniach tych omawiane były
sprawy ustosunkowania się rzeźników do
uchwał magistratu m. Łodzi, dotyczących
regulowania ceny mięsa. Jak wiadomo
ostatnio komisja cennikowa podwyższyła
ceny mięsa wieprzowego i jego przetwo-
rów do niespełna 3 proc. Zebrani stwier-
dzają, że jednak nie tylko w Łodzi, ale
również w całym kraju notowana jest
tendencja zwyczajka na trzodę chlewną,
tak, iż wczoraj za 1 kg. mięsa wieprzowe-
go kalkuluje się w sprzedaży na 2.60 do
2.70 z., gdy magistrat wymaga, aby za
1 kg. brano tylko 2.30 za 1 kg. do tego do-
chodzi ryzyko, spowodowane zmniejszo-
nym popytem na mięso i możliwością
łatwego zepsucia się jego zapasu. W zwią-
zku z powyższem rzeźnicy postanowili
zwrócić się z memorjałem do władz wo-

jewódzkich, z zaznaczeniem, iż rzeźnicy
wobec niezwołania przez magistrat, zgo-
dnie z regulaminem, w ciągu jednego z ko-
lejnych dni trzech po powzięciu uchwały
komisji cennikowej, posiedzenia dla roz-
patrzenia dokładnego sprawy — zrzuca-
ją z siebie odpowiedzialność mogącą wy-
niknąć następstwa, w formie niedostar-
czenia mięsa mieszkańcom miasta Łodzi.

Jednocześnie rzeźnicy w memorjale
swoim podkreślają, że z dniem dzisiej-
szym, t. j. 30 b. m., wydają nowy cennik
na mięso i jego przetwory, oparty o fak-
tyczną kalkulację, jaką krzódziej chwili go-
towi są przedstawić miarodajnym czyn-
nikom, oraz ogłosić ją społeczeństwu.
Rzeźnicy stwierdzają, że na wypadek od-
rzucenia przez czynnik urzędowe o-raco-
wanego przez rzeźników cennika — na
dzień 3 sierpnia r. b. zwołane zostanie ze-
branie wszystkich zarządów cechów rzeź-
niczych na terenie województwa łódzkie-
go, celem proklamowania zamknięcia za-
kładów sprządaży mięsa i jego przetworów
na czas nieograniczony.

WARSZAWA ZATRUDNIA BEZROBOTNYCH.

Na zdjęciu powyższem widzimy roboty
ziemne prowadzone na peryferiach
stolicy.

ORKAN nad Adrjanopolem W gruzach zginęło 20 osób

STAMBUŁ, 29. 7. Wczoraj wieczorem
nad Adrjanopolem rozszalała się straszna
burza gradowa, połączona z gwałtownym
orkanem.

Kilkanaście domów legło w gruzach,
wiele innych zostało pozbawionych da-
chów.

Pod gruzami zawałonych domów zna-
lazło śmierć 20 osób. Liczba rannych wy-
nosi kilkaset.

ANARCHIŚCI hiszpańscy przygotowywali rewolucję

PARYŻ, 29. 7. Policja francuska na
trafiła na ślad wielkiej organizacji anarchi-
stów hiszpańskich, organizujących spł-
sek celem wywołania rewolucji w Hisz-
panji.

Dochodzenie w sprawie aresztowanych
anarchistów ujawniło, iż ubiegłej niedzie-
li odbyła się poufna konferencja przywó-
dców organizacji, która postanowiła prze-
mycić swoich zwolenników do Hiszpanji,
celem wywołania rozruchów w całym sze-
regu miast hiszpańskich.

Rozpoczęcie akcji rewolucyjnej miało
nastąpić w dniu 1-go sierpnia.

15 aresztowanych emigrantów hiszpań-
skich przetransportowano pod eskortą
policyjną do granicy belgijskiej.

Z OKOLIC DOTKNIĘTYCH KATA STROFĄ TRZĘSIENIA ZIEMI.

Na zdjęciu naszym z Lacedonji widzimy przeniesienie trupów wydobytych z pod
gruzów zburzonych domów.

Kupujcie Wyroby Krajowe !!!

WALKA O ŚWIATOPOGŁĄD

Jesteśmy świadkami nieustępliwej walki elementów politycznych narodu naszego, walki, której początku szukać należy w czasach niewoli, a której geneza naogół jest w chwili obecnej przez społeczeństwo nierozumiana, a wartość i znaczenie niedoceniane.

— Sanacja walczy z opozycją! Centrowi i piśsudczycy!

Tak! Ale i nie tylko tak.

To nie tylko bój o władzę i o związane z nią korzyści: to nie tylko kampanja polityczna rozgrywająca się o przywileje rządzenia.

Płytkość takiego oceniania procesu politycznego, odbywającego się obecnie szkodzi społeczeństwu, które fragmentarycznie oceniając ową kampanję, nie znajduje w sobie rzeczywistego do niej ustosunkowania się.

Należy wytłumaczyć tym i tamtym, z prawa i z lewa — wszystkim, że ten proces, jaki dokonywuje się w naszym życiu państwowym, będzie miał niezmiernie doniosłe skutki dla całej naszej przyszłości, bo jest to walka o duszę narodu, o „rząd dusz“.

Żadna forma władzy nie jest trwałą o ile nie zostanie ugruntowana na psychice narodowej, z niej wypływa siła lub słabość tej czy innej formy rządu, i konstrukcji państwowej.

W państwach istotnie demokratycznych rozwój myśli społecznej ma doniosłe znaczenie na kształtowanie się życia państwowego.

Stąd płynie przez naród prąd, który anosi w przyszłość okręt rządów.

Im prąd mocniejszy, szerszy jego zasięg — tem oczywistszy i korzystniejszy współ udział myśli społecznej w życiu państwowym i politycznym kraju.

W Polsce prąd ten słaby i wąziutki. Ogrom błędów popełnionych od chwili odzyskania niepodległości, moc zła, jakie na barkach swych dźwigamy, to rezultaty słabego rozwoju myśli państwowej, niedorozwoju społeczeństwa do życia politycznego, abstynencji w działalności państwotwórczej, tak koniecznego dla jej rozkwitu czynnika, jakim są sfery gospodarcze, pomiatanie niezorganizowanym należycie Stanem Średnim, wreszcie bierność warstw wykształconych, przy jednoczesnym nadużywaniu przez czynniki demagogii i rozkładu zaufania sfer licznego pół-czy pełnego analfabetyzmu. Abstynencja sfer gospodarczych, bierność myśli społecznej, zakrzykiwanie małych i małych było u nas przez długie lat dziesiątki specjalnie hodowane, było metodą polityczną tych wszystkich czynników, jakie obecnie zgrupowały się w opozycji.

I tu dochodzimy do zasadniczego zagadnienia.

Że walka toczy się o wyzwolenie myśli społecznej z marazmu, z bierności, że chodzi tu o przeoranie duszy całego narodu, o znalezienie tonu zasadniczego dla naszej wielkiej pieśni, jaką być winien hymn budowania wyzwolonej Ojczyzny. Opozycja reprezentuje te najstarsze kierunki polityczne, które w czasach niewoli brały na siebie za zgnębiony, gniebiony i przygnębiony naród, brały na siebie odpowiedzialność za jego życie już nie tylko państwowe, ale i społeczne, ba, nawet nieomal... towarzyskie.

Tak pracujący i tak nastawieni politycy tej supremacji nad bierną dotychczas myślą polityczną społeczeństwa utracić nie chcą, bo i w zmienionych warunkach, nie umieliby żyć i pracować; — stąd charakterystyczne dla prasy opozycyjnej zjawisko nie rozświetlania a zaciemniania widowni politycznej, stąd de-

magogia, stąd walka ze sferami gospodarczymi, ze stanem średnim, dążenie do zupełnego rozproszkowania społeczeństwa. Tym dążnościom zrodzonym w niewoli obóz rządowy przeciwstawia pozytywne dążenie do przeistoczenia panujących w Polsce stosunków, pragnienie przetworzenia myśli społecznej, rozbudzenie narodu z bierności, wprowadzenie go na rozjaśnio-

na widownię działania.

Walka obecna jest walką o całą ideologię polityczną narodu, o jego świadomość państwową.

Obóz majowy jest w okresie czynnego narastania, tworzenia się nowego stosunku do nowej polskiej rzeczywistości, jaką dała nam wolność. Do formowania się tego stosunku pragnie wciągnąć całe społeczeń-

stwo. Bierność myśli społecznej podsycana starymi metodami starych partij politycznych utrudnia pracę. Dokonanie jej zwiastować jednak będzie społeczeństwu nowe życie!

O to właśnie nowe życie toczy się walka.

Karol Wolica.

DUCHY NAD TAMIZĄ ANGLIK GUSTUJE W RZECZACH NADPRZYRODZONYCH

Korespondencja własna „Hasła Łódzkiego“

Londyn, w lipcu 1930 r...

... Upały minęły (może już dla wysp tutejszych bezpowrotnie), z nastaniem week-end'u niema już zbytniego przepięnienia na kolejach i statkach, na plażach jest luźno. Przed kilku dopiero tygodniami londyńczycy dumni byli ze „swego“ słońca, które w tym roku świeciło najdłużej od niepamiętnych czasów

nad szarem miastem, wiecznie w mgłę spowitem, — dziś budzą się już nastroje jesienne: stałe pochmurno i deszcze, rzekłbyś, lato już minęło.

Wogóle w Londynie nic się nie dzieje. Ogórki... Lecz w świecie naukowo-literackim nastąpił nagły wstrząs „Duchy nad Tamizą!“ Nie są to

rzeczy nowe. Duchy nad Londynem, jeśli wierzyć spirytystom, krążą stale, lecz trzy wydarzenia ostatniej doby znakomicie przyczyniły się do zwrócenia uwagi wielomilionowej „opinji publicznej“ na nadprzyrodzone zjawiska. Są nimi: zgon (a właściwie — „przejście w zaświaty“) sir Arthura Conan-Doyle'a, mastwy seansu jasnovidzkiej spirytystki Estelli Roberts w gigantycznym Albert Hallu wobec 10 tysięcy spragnionych nadprzyrodzonych sensacji widzów, i wreszcie głośny proces „spirytystyczny“ w sprawie spadku po doktorze Abrahamie Wallace.

Przed trybunałem londyńskim defilowały w ciągu kilku dni jeśli nie duchy lub inne niezmiernie zjawy, to w każdym razie osoby, które najzupełniej się go zeznawały wobec sądu o swych rozmowach ze zmarłym w trakcie seansów spirytystycznych, „wskazówkach“, otrzymywanych z zaświata i t. p.

W krzyżowym ogniu pytań z najpoważniejszą miną raprawiano o tem, jak ten lub inny duch reagował na takie lub inne posunięcie. Niewiele jeszcze brakowało, by sąd zaważwał w charakterze świadka którąkolwiek z owych zjaw, figurujących w procesie. Sprawa testamentu dr. Wallace'a nie jest zbyt skomplikowana. Zmarły przed rokiem lekarz był zapalonym spirytystą; łączyły go przyjazne stosunki z przodującymi spirytystami — sir Oliverem Lodgem i Conan Doylem. Dr. Wallace liczył lat 81, gdy zmarł, zapisując cały swój dość pokaźny — majątek na dożywocie swej gospodyni, pani Perkins.

Syn i córka zmarłego wystąpili do sądu o obalenie testamentu, jako sporządzonego w okresie pewnego zamroczenia umysłowego, czego dowodem służyć miał pociąg doktora do spirytizmu. Pani Perkins była czynną uczestniczką seansów, a majątek przypadł jej w udziale jakoby z polecenia zmarłej przed wielu laty małżonki dr. Wallace'a. Jak twierdzi spadkobierczyni, duch doktorowej zjawiał się wielokrotnie, zalecając starszemu sporządzenie aktu ostatniej woli w tym właśnie sensie. A co już jest najbardziej w tej sprawie osobliwe, to że cały szereg świadków, ludzi z wykształceniem i o poważnym stanowisku społecznym, potwierdził wobec sądu zeznania pani Perkins, oświadczając, że nieboszczyk był niewątpliwie w pełni sił umysłowych, gdy w ten a nie w inny sposób wyraził swą ostatnią wolę. Sędziowie, adwokaci, świadkowie — o niczem innym nie rozprawiają teraz, jeno o duchach, o seansach, medjach i spirytyzmie.

Polemika na temat duchów jest w pełni. Sympatje zaś „przeciętnego Anglika“ są wyraźnie po stronie spirytystów. Pomimo bowiem swego praktycyzmu, osławionej zimnej krwi i „braku nerwów“ Anglik gustuje w rzeczach nadprzyrodzonych i gotów jest złożyć hold nowemu kierownikowi zagrobowości.

A. St.

Charakterystyczne zajście przy zwiedzaniu ratusza gdańskiego

W ostatnią niedzielę przy zwiedzaniu ratusza gdańskiego

pewne towarzystwo polskie połączone zostało z towarzystwem niemieckim. Kierownik wycieczki polskiej tłumaczył natychmiast objaśnienia udzielone przez swojego ratuszowego na język polski. — Z towarzystwa niemieckiego został podniesiony energiczny protest. Podniesionym głosem obywatel niemiecki zawołał: — To jest oburzające, że w ratuszu niemieckiego Gdańska... słyszy się mowę polską.

Wśród zwiedzających wybuchła konsternacja, której kres położył inny obywatel niemiecki, pragnąc uspokoić wzburzonego szowinistę.

Wówczas szowinista ten w dalszym ciągu zdenerwowany oświadczył:

... — Wolałbym słyszeć raczej każdy inny język, niż polski.

W tym momencie nastąpił charakterystyczny zwrot nastroju na rzecz Polaków. Obecna na sali inna grupa Niemców wytłumaczyła szowiniście niemieckiemu, że na terenie Polski znajduje się codziennie szereg wycieczek niemieckich, które korzystają bez jakichkolwiek

przeszkód i szykan z gościnności polskiej i mogą zupełnie swobodnie mówić po niemiecku w miejscach publicznych. Szowinista niemiecki wyszedł z ratusza gdańskiego niezadowolony z lekcji, której mu słusznie udzielił jego właśnie współobywatele.

Marzenia o Rosji w granicach 1914 r. Propaganda, której nam nie wolno lekceważyć

W ostatnich czasach ukazała się w Rzymie drukowana odbitka modlitwy za Rosjan, prześladowanych za wiarę, do św. Tereski. Tekst tej modlitwy; aprobowany przez Papieża, odznacza się wzniosłością myśli i szlachetnością religijnego uczucia.

Niesłety, odwrotna strona odbitki wywołać musi stanowcze zastrzeżenia. Strona ta przedstawia wizerunek ukrzyżowanego Chrystusa, z którego ciała spływa obficie strumień krwi na glob ziemski. Na globie tym na pierwszym planie widnieje napis wielkimi literami „Russia“, której granice, zaznaczone jednolitą barwą żółtą, odpowiadają z całą dokładnością granicom z roku 1914. Polski niema. Warszawa znajduje się na terytorjum, objętym napisem „Russia“. Niema również Litwy, ani państw bałtyckich. Na tę Rosję, Rosję

carską aż po same granice Niemiec z 1914 r. spływa krew męczeńska Zbawiciela świata!

Nie ulega wątpliwości, że Pius XI, wielki przyjaciel Polski, aprobowując tekst w modlitwie do św. Tereski, NIE ZNAŁ WIZERUNKU, jakim wydawca ozdobił następnie odwrotną stronę odbitki. Kto jest tym wydawcą — nie wiemy, ale intencja jego jest jasna: chodzi mu o pozyskanie sympatji tych Rosjan, którzy dotąd nie wyrzekli się jeszcze marzeń o Rosji w granicach 1914 roku.

Omawiana odbitka rozdawana jest wszędzie w kościołach katolickich, obiega cały świat.

Takiej propagandy nie można lekceważyć, ale ją trzeba czemprędzej sprostować. Zając się tem winna ambasada polska przy Watykanie

Wykrycie gniazda komunistycznego ze spistem członków partji i archiwum

Nocy ubiegłej policja wileńska wykryła przy ul. Zarzeczej archiwum komunistyczne, kierowane przez 19-letnią Dorę Mincównę.

W lokalu archiwum, które jest równo cześnie mieszkaniem Mincówny aresztowano studenta Uniwersytetu wileńskiego,

znanego komunistę Obulewicza. W ręce policji wpadł cały szereg dokumentów, spis członków partji komunistycznych, kilka tysięcy rękopisów i broszur. Jeszcze w ciągu tej samej nocy na podstawie znalezionych dokumentów dokonano 10 aresztowań.

POMNIK PIERWSZEGO MARSZAŁKA
POLSKI JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO
W POZNANIU.

W ubiegłą niedzielę odsłonięty został uroczyście pomnik Marszałka Piłsudskiego na Cytadeli w Poznaniu. Pomnik wykonany jest w brzozi według projektu artysty-rzeźbiarza Wł. Marcinkowskiego.

Wycieczki i pielgrzymki ślązaków opolskich

W najbliższych dniach przewidziany jest przyjazd do Polski szeregu wycieczek i pielgrzymek polskich ze Śląska Opolskiego.

W dniu 30 lipca przybędzie 26-osobowa wycieczka, w której wezmą udział wybitni polscy działacze na tamtejszym terenie; wycieczka za bawi w Polsce dziesięć dni i zwiedzi Częstochowę, Warszawę, Poznań, Kraków i Katowice. W dniu 8 sierpnia wyruszą dwie pielgrzymki do Częstochowy: jedna z Opola w liczbie 320 osób, druga z powiatu Raciborz, w liczbie 130 osób. W dniu 9 sierpnia przybywa do Krakowa wycieczka stu osób z Opola, która zabawi w kraju trzy dni.

Pierwszy wszechpolski zjazd głuchoniemych

W dniach 15, 16 i 17 sierpnia b. r. obradować będzie w Bydgoszczy Wszechpolski Zjazd Głuchoniemych, który będzie pierwszym tego rodzaju zjazdem w Polsce.

Loty pierwszą polską taksówką powietrzną

W ubiegłą niedzielę około 30 osób z pośród przybyłych na lotnisko warszawskie, celem powitania uczestników międzynarodowego raidu awionetek, wzięło „chrzest lotniczy”, odbywając loty nad Warszawą w pierwszej polskiej taksówce podniebnej, stanowiącej własność P. L. L. „Lot”.

Oplata za te loty wynosiła 20 zł. od osoby. Pierwsza polska taksówka powietrzna jest obecnie stale do dyspozycji pasażerów; za opłatą 20 zł. każdy może odbyć ją kilkunastominutowy lot nad Warszawą.

Trudności żeglugowe na Wiśle

Mimo nieznacznej przyboru wody na Wiśle po ostatnich deszczach, żegluga w dalszym ciągu napotyka na duże trudności. Od Puław aż do Tezewa potworzyły się liczne przemiały, czyli miejsca płytkie tuż obok nurtu głównego, na których statki niemal co chwilę osiadają. Główny nurt, wijący się krętą linią, zmusza statki do zwrotów prawie na miejscu, co również w dużym stopniu utrudnia żeglugę. W wielu miejscach nurt główny zanika na przestrzeni kilkudziesięciu a nawet kilkuset metrów i tworzą się melizmy, dla statków nie do przebycia.

Dwie pogłębiarki pracują bez przerwy, pobieżając w miejscach najtrudniejszych przejść dla statków.

Dwa zmasakrowane trupy

Bestjański napad bandycki pod Grudziądem

Wczoraj władze policyjne w Grudziądzu zaalarmowane zostały hiobową wiadomością

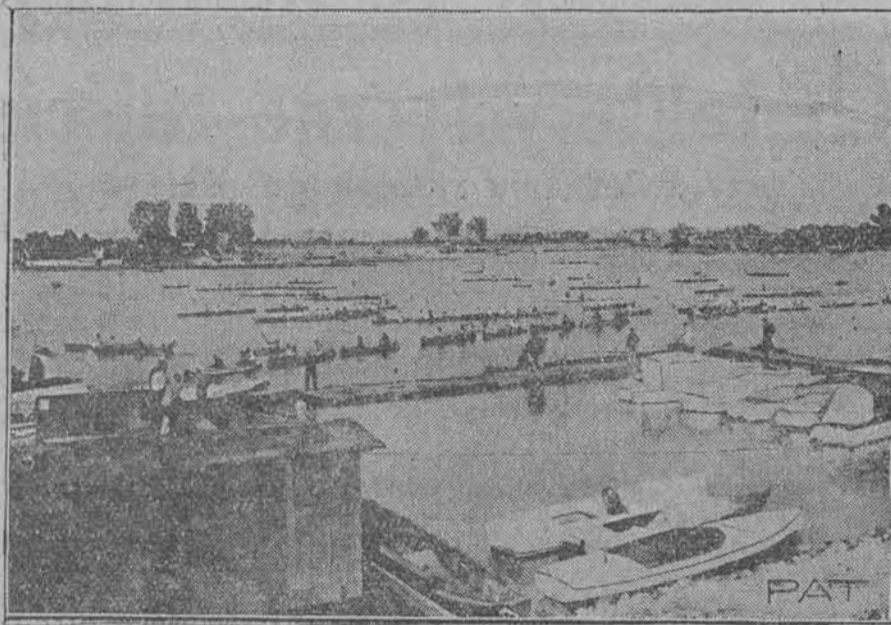
o krwawym napadzie na dom braci Fryców w Rywałdzie pod Grudziądem. Zastępca tamt. komendanta

TRAGICZNY ZGON DWU POLICJANTÓW przy ratowaniu dzieci z płonącego domu

Onegdaj wybuchł olbrzymi pożar w Gołańcu pod Bydgoszczą. Pastwą płomieni padło 23 domów. W czasie pożaru dwu posterunkowych wskoczyło do jednego z płonących domów, w którym znajdowało się kilkoro zrywających pomocy dzieci. Posterunkowi wyrzucali dzieci oknem z

płonącego domu na trzymane pod domem płótno. W pewnej chwili dach domu runął grzebiąc obu policjantów, którzy ponieśli śmierć na miejscu. Wskutek zezadzenia dymem zachorowało ciężko dwu strażaków oraz komendant straży ogniowej. Jeden ze strażaków zmarł.

WIOSLARZE CZESCY W GOŚCINIE U POLSKICH KLUBÓW W WARSZAWIE.

Wspaniała defilada na Wiśle.

Napad bandycki pod Druskienikami

Dn. 26 lipca powracała z Grodna do Druskienik taksówka, którą jechali państwo Wrześniowscy z córką oraz p. Jan Gołębiowski, pisarz hipoteczny z Końskich w woj. kieleckim. Niedaleko Druskienik natknęła się taksówka na 2 furgonki chłopskie ustawione w poprzek drogi. Gdy samochód zatrzymał się, z zarośli wyskoczyło 3-ch bandytów i zaczęli biec w kierunku samochodu. P. Gołębiowski strzelił na postrach w powietrze,

a gdy to nie poskutkowało, wystrzelili trzykrotnie w stronę napastników, przy czym jednego zabił, a 2-ch pozostałych zranił tak ciężko, że jeden z nich zmarł w drodze do szpitala, a drugi walczy ze śmiercią.

P. Gołębiowski natychmiast po przybyciu do Druskienik udał się na posterunek policji, gdzie złożył zeznanie o wypadku. śledztwo w toku.

Z OKOLIC DOTKNIĘTYCH KATASTROFĄ TRZĘSIENIA ZIEMI.

Na zdjęciu widzimy wśród gruzów wieżę katedry w Melfi, która ocalała.

policji, kierownik Wydziału Śledczego po otrzymaniu tej wiadomości udał się niezwłocznie w towarzystwie kilku wywiadowców i psem policyjnym na miejsce zbrodni.

Według dotychczas zebranych informacji, szczegóły tego napadu rabunkowego przedstawiają się w sposób następujący:

Na krańcach Rywałdu, w ubogim, kilkupokojowym domku, mieszka trzech braci Fryców: 65-letni Franciszek, 63-letni Anastazy i 61-letni Stefan.

Bracia byli w posiadaniu 26 morgowego gospodarstwa i utrzymywali się wyłącznie z rolnictwa.

Wczoraj w nocy, gdy wszyscy domownicy pogrążeni byli już we śnie wtargnęło do domu

dwóch zamaskowanych bandytów. Gdy najstarszy z braci Franciszek obudził się, słysząc podejrzaną szmer, ujrzał stojących przed sobą dwóch osobników. Jeden z nich w mgnieniu oka rzucił się na leżącego w łóżku Fryca i pod groźbą zabicia zakneblował mu usta.

Skrepowawszy swoją ofiarę, bandyci udali się do sąsiednich pokoi, gdzie spał Anastazy i Stefan i tam w sposób okrutny poczęli znęcać się i bić ich tępem narzędziami.

Przekonawszy się o śmierci nieszczęśliwych, zbrodniarze zaczęli rabunkową gospodarzkę po mieszkańcu,

szukając ukrytych pieniędzy. Niestety, prócz kilku bezwartościowych przedmiotów, nic więcej nie znaleźli.

Bandyci, opuszczając dom, wystrzelili na postrach do skrepowanego sznurami Franciszka, na szczęście jednak nie raniąc go.

Dopiero nad ranem jeden z sąsiadów, wchodząc do domu Fryców, ujrzał niesamowity widok. W jednym pokoju leżały dwa zmasakrowane trupy

Anastazego i Stefana, w drugim zaś pokoju związany i pokrwawiony Franciszek.

W wyniku dłuższych dochodzeń na miejscu zbrodni, policja aresztowała dwóch osobników, 41-letniego Jana Nicau i 26-letniego Adama Kosakowskiego, zamieszkałych ostatnio w Niewaldzie, którzy już od dłuższego czasu nawiązali bliższe stosunki ze światem przestępczym

i byli poszukiwani przez policję. Jakkolwiek aresztowani do winy się nie przyznają, to jednak wszelkie ślady zbrodni przemawiają za tem, iż są to sprawcy bestjańskiego napadu na dom braci Fryców.

Ohydne to morderstwo wywołało wśród okolicznych mieszkańców olbrzymie poruszenie.

Obydwóch zbrodniarzy przetransportowano wczoraj popołudniu do Grudziądza

Przedhistoryczna gwiazdziarnia na Pomorzu

Niedaleko Czerny, a w pobliżu wsi Odry na Pomorzu znajduje się w lesie 12 kół z kamieni, każde o innej średnicy, oraz 16 sztucznych pagórków rozmaitej wysokości. Ma to być przedhistoryczna, 10 tysięcy lat licząca gwiazdziarnia, zbudowana przez ówczesnych mędrców i świadcząca o ich głębokiej wiedzy astronomicznej. Układ gwiazdziarni dowodzi, że znano już wówczas 12 znaków zodiaku, że propomorzanie rozpoczynali rok od zimowego przesilenia dnia z nocą. Owe kępy z kamieni były kalendarzem słonecznym i służyły do obliczania ze zmian słonecznych i księżycowych, oraz koniunkcji planet i t. d. Tyle i wiele innych rzeczy wyczytał z tych 12 kamieni i 16 pagórków wychodzący w Toruniu „Przegląd Astrologiczny”.

Stado sarn i łosi przeszło z Litwy do Polski

W tych dniach przedostało się z Litwy do Polski w rejonie Wiżaju większe stado sarn i łosi, niezmiernie rzadkiej już w Polsce zwierzyny (zwłaszcza jeśli chodzi o łosie).

KRONIKA

LIPIEC.

30

ŚRODA

DZIS:

Marty

JUTRO:

Julitty

Ws. słońca g. 3 m. 35
Zachód „ g. 19 m. 49

**Powrót z urlopu
dyr. Zarządu Miejskiego**

W dniu dzisiejszym powrócił z urlopu wypoczynkowego i objął urządowanie dyrektora Zarządu Miejskiego — M. Kalinowski.

Urlop naczelnika Weyera

W dniu wczorajszym rozpoczął korzystać z 5-tygodniowego urlopu naczelnik wydziału śledczego nadkomisarz Weyer. W urzędowaniu zastępuje go kierownik III brygady komisarz Mika, który tegoż dnia wrócił z urlopu. (p)

**P. min. Składkowski
przybywa do Łodzi**

Jak się dowiadujemy Minister Spraw Wewnętrznych gen. Sławoj-Składkowski wyjechał przed dwoma dniami w towarzystwie sekretarza swego Stawickiego na wielką inspekcję, która trwać będzie cały tydzień.

W planie jego jest przewidywane zwiedzenie 35 powiatów, a między innymi miasta Łodzi i powiatu łódzkiego. (p)

**Kredyty dla drobnego
rzemiosła**

Wyjątkowe zubożenie drobnego rzemiosła w okolicznych miasteczkach zajęły się odpowiednie czynniki gospodarcze w Łodzi, w związku z czym — na wniosek łódzkiej Izby Rzemieślniczej — przyznano dla drobnego rzemiosła miasta Konstancynowa 6.000 złotych, tytułem zapomóg dla tych warsztatów rzemieślniczych, którym grozi ruina. Zapomogi te wpłyną zapewne na pewne ożywienie w przemyśle stolarskim Konstancynowa. (s)

**Wielka akcja Zw. Zaw.
„Praca”**

Jak już donosiliśmy, robotnicy przemysłu włókienniczego ze związku „Praca” wybrali komisję, która zajęła się zbieraniem podpisów kilkudziesięciu tys. robotników pod petycją do rządu w sprawie ubezpieczenia na starość w myśl postulatów robotniczych.

Komisja wczoraj rozesała już ankiety i listy z nazwiskami do podpisów przy czym na koszta tej pracy robotnicy opodatkowali się w wysokości 25 groszy od osoby.

Po zebraniu 60 tys. podpisów listy zawieszone zostaną przez komisję do Warszawy i przedstawione Prezydentowi Rzpi tej i ministrowi pracy. (b)

Wielki wybór wózków dziecięcych krajowych zagranicznych łóżek metalowych; wyścigarki amerykańskie materace wyścielane oraz materace sprężynowe higieniczne „Patent” do meblowych łóżek podług miary nabyć można najtaniej i na najdogodniejszych warunkach w fabrycznym składzie

„DOBROPOL”

Łódź Piotrkowska 73
w podwórzu, tel. 1-58-61

29

ZAWODOWE KURSY KIEROWCÓW SAMOCHODOWYCH
FR. GRĘTKIEWICZA
ŁÓDŹ, Piotrkowska 111-Tel. 175-35

WIELKI PROCES

**o kradzież płytek glazurowych
przeznaczonych dla II lecznicy Kasy Chorych w Łodzi**

Kasa chorych w Łodzi, budując lecznicę przy ul. Łagiewnickiej, za pośrednictwem p. Ferstera zamówiła w fabryce

„Ceramica” w Czechosłowacji większy transport płytek glazurowych do wykładania ścian.

Płytki te przychodziły całymi wagonami i na stacji Zabrzydowicie, skąd specjalny urzędnik Kasy chorych odbierał je po sprawdzeniu, poczem w Łodzi magazynowano je w piwnicach i na dwóch piętrach nowego gmachu przy ul. Łagiewnickiej.

Pewnego jednak dnia wykryto kradzież tych płytek na większą sumę i zawiadomiono o kradzieży urząd śledczy.

Policja prowadząc dochodzenie stwierdziła, że z płytek tych robiono piecyki przez nośne i sprzedawano je z ręki do ręki.

Kradli owe płytki Franciszek Smolarek, Józef Bugaj, Szymon Chojecki, Reinhold Roesler, a głównie Chil Krajcer.

Ojciec Krajcera ma dom przy ul. Mickiewicza, graniczący z gmachem nowej lecznicy kasy chorych przy ul. Łagiewnickiej i młody Krajcer w porozumieniu z dozorcą domu ojca swego wynosił płytki przez dziurę w ścianie, poczem płytki te sprzedawano.

Policja poszukując kradzionych płytek znalazła je w mieszkaniach Stefani Brandt, Henryka Koźmińskiego, Moszka Elechonowicza, Szmula Rozenbluma i Hermana Brandta.

Wczoraj wszyscy wyżej wymienieni w liczbie 10-ciu zasiadli na ławie oskarżonych w Sądzie Okręgowym pod przewodnictwem sędziego Arnolda.

Świadkowie w liczbie 25 osób składali swe zeznania i coraz nowe szczegóły wielkiej kradzieży wychodziły na jaw.

Głównym sprawcą był Krajcer, który dobrał sobie do pomocy dozorcę Smolarka sprzedawał owe płytki zdunom i handlarzom, a jeszcze trzech ludzi i przy ich pomocy rzom.

Płytki łatwe były do odróżnienia, gdyż nosiły stemple firmy i były specjalnego koloru, zamówionego w fabryce przez kasę chorych.

Po wysłuchaniu świadków przemawiał rzecznik kasy chorych adw. Neumark, który domagał się przyznania kasie odszkodowania i popierał oskarżenie a następnie dłuższe przemówienie wygłosił prokurator Kubiak, domagając się surowej kary na sprawców kradzieży owych płytek, kupionych za pieniądze społeczne i przeznaczonych do nowej lecznicy kasy chorych.

Po przemówieniach stron przewodniczący zarządził przerwę i Sąd udał się na naradę, poczem wydał wyrok skazujący Smolarka, Bugaję, Chojeckiego, Krajcera na rok i 6 miesięcy więzienia każdego. Rozenblum i Roesler zostali uniewinnieni. pozostali zaś skazani zostali po 300 zł. grzywny zaś wraże nieściągalności po 6 tygodni aresztu.

Powództwo cywilne kasy chorych Sąd zostawił bez rozpatrzenia. (b)

**Z zebrania członków
Spółdzielni Kredytowej
Przemysłu Mięsnego w Łodzi**

Dnia 28 b. m. w lokalu Cechu Rzeźniczo-Wędliniarskiego o godz. 7-jej wieczorem odbyło się ogólne zebranie członków Spółdzielni Kredytowej Przemysłu Mięsnego w Łodzi, z następującym porządkiem dziennym: 1) odczytanie protokołu z poprzedniego zebrania, 2) sprawy uroczyste otwarcia i ustalenia programu, 3) omówienie sposobu wpłat udziałów 4) wolne wnioski.

Ustalono poświęcenia i otwarcia Spółdzielni Kredytowej Przemysłu Mięsnego na dzień 5 sierpnia r. b. o godz. 3 po poł. i postanowiono prócz duchowieństwa, prasy i członków, na uroczystość tę zaprosić grono przedstawicieli organizacji i instytucji, zainteresowanych. Ustalenie programu powierzono całkowicie Zarządowi.

Postanowiono przyjmować udział w następujący sposób: pierwszy udział w wysokości zł. 100 — winien być wpłacony przez członków całkowicie w gotówce, każdy następny z udziałów, których członek poszczególne nabyć może w ilości maksimum 25, winien być wpłacony w połowie gotówką, w połowie zaś weksłami depozytowymi, względnie dyskontowymi.

Dokooptowano do Zarządu p. Kettnera.

Dodatkowo postanowiono rozesać odezwę propagandową do wszystkich członków Cechu Rzeźniczo-Wędliniarskiego i do wszystkich kupców nierogacizny i trzody.

Zwyzka cen

produktów targowiskowych

Od paru dni zaznacza się zwyzka cen artykułów sprzedawanych na targowiskach łódzkich. Tanie są jedynie jak dotąd ogórki, które niedawno pojawiły się na rynkach (ogórki inspektowe sprzedawane są już od dwóch zgorą miesięcy).

Utrzymuje się na poziomie cena ziemniaków, osiągając zwyzkę w miarę mniej obfitego przywozu. Drożeją również nieco wloszczyzny.

Na uwagę zasługuje fakt bardzo dużego dowozu drobiu na rynki łódzkie, dzięki czemu ceny drobiu kształtują się bardzo przystępnie, o kilka i kilkanaście procent niżej, niż w sklepach, sprzedają-

cych drób.

Owoce są stosunkowo drogie, oraz brak jest jeszcze na rynkach dobrego materiału. Za 1 kg. gruszek handlarze wymagają od 2,50 do 3,00 zł. przy towarze lepszym, natomiast towar gorszy (gruszki i jabłka strzęsione przedwcześnie przez wiatr) sprzedawany jest za bezcen. Towar ten nie nadaje się jednak do jedzenia, a co najwyżej na kompoty.

Oczekuje się epotania w ciągu najbliższych dni pomidorów, oraz różnych owoców, w miarę obfitszego pojawienia się ich na rynkach łódzkich. (eg)

**Groźny pożar
w fabryce Horaka
Przędzalnia i suszarnia w płomieniach**

W dniu wczorajszym straż łódzka, jak również w Rudzie Pabjanickiej, zaalarmowana została doniesieniem o wybuchu groźnego pożaru w fabryce Adolfa Horaka, w Rudzie Pabjanickiej.

Na miejsce wyruszyło natychmiast kilka oddziałów straży, które — o przybyciu na miejsce — stwierdziły, że płoną zabudowania przędzalni bawełny, oraz suszarnia.

Straż ogniowa, w tem oprócz straży rudzkiej IV oddział łódzkiej straży ogniowej ochotniczej, przystąpiła do akcji ratow-

niczej. Dzięki sprężystej akcji ogień zdolano opanować, przyczem pastwą płomieni padła część przędzalni, oraz suszarnia, wraz ze znajdującym się w suszarni zapasem towarów. Straty wynoszą około 20.000 złotych.

Pożar wywołany został prawdopodobnie wskutek t. zw. samozapalenia się przędzły.

Ponieważ pożar wybuchł w czasie pracy, wśród robotników powstał popłoch, który jednak został w porę opanowany. Ofiar w ludziach nie było. (s)

**10-a rocznica zwycięstwa
nad wojskami bolszewickimi**

Dowiadujemy się, że celem uczczenia wielkopomnego zwycięstwa nad nawałą bolszewicką zawiązały się w Warszawie „Komitet obchodu dziesięciolecia zwycięskiego odparcia najazdu Rosji Sowieckiej” pod przewodnictwem Pana Marszałka Senatu Dr. J. Szymańskiego.

Uroczystość obchodu zwycięstwa Armii Polskiej pod wodzą Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego nad wojskami bolszewickimi wyznaczona została na dzień 19 października b. r., ponieważ w roku bieżącym przypada dziesiąta rocznica tego zwycięstwa, które uchroniło całą Europę od zagłady.

Rocznice tę Naród Polski winien obchodzić jaknajbardziej uroczyste, ponieważ dziesięć lat temu nad Wisłą starły się ze sobą dwie potęgi: z jednej strony

armia bolszewicka, potężna liczebnością, z drugiej zaś armia polska, liczebnie mniejsza, ale duchem olbrzymia i genjuszem swego wodza Marszałka Józefa Piłsudskiego opromieniona.

Zwycięstwo nad Wisłą otworzyło nam drogę do rozwoju własnej potężnej państwowości i zwycięstwem tem rozpoczęliśmy nową erę naszego życia historycznego.

Dlatego też winniśmy w dniu 19 października złożyć hołd naszemu zwycięskiemu Wodzowi i ofiarom walki o nasz byt niepodległy: żołnierzom-bohaterom.

W tym celu tworzą się na terenie całej Rzeczypospolitej Komitety Wojewódzkie, Powiatowe, Miejskie i Miejscowe, celem których jest należyte zorganizowanie szczególnych miejscowościach

DZWIĘKOWY

RIKO WITE

CAPITOL

Dzisiaj i dni następujących | Dzisiaj i dni następujących |

Ceny wszystkich miejsc:
ZŁ. 1.— i 1.50

Film dźwiękowy—śpiewno mówiony. Reż. Franka Loyda p. t.

„Zaklęta Rzeka”

W rolach głównych:
Betty Compson
Ryszard Barthelmes

NADPROGRAM:
Dźwiękowy dodatek śpiewno—muzyczny.

Pocz. w dni powszednie o godz. 5.30. w soboty, niedzielo i święta o g. 2-ej.

Oszust matrymonjalny

nabrał niedoszedłego teścia na 600 dolarów i obecnie zaręczył się z inną panną

W Pabjanicach znany jest właściciel hurtowego składu drzewa Hersz Goldring, którego syn Leon przed 3 laty wyjechał do Łasku.

W międzyczasie wyjechał on do Zgierza, gdzie poznał bardzo przyzwoitą pannę, córkę jednego z poważnych obywateli tego miasta p. B. Nawiązał się między nimi stosunek miłosny i po jakimś czasie Leon Goldring zaczął przychodzić do domu rodzicielskiego swej wybranki.

Przed 10 miesiącami w Pabjanicach, w mieszkaniu ojca Leona Goldringa odbyły się zaręczyny, gdzie przyszedł teść p. B. w trosce o zabezpieczenie bytu swej córki wręczył narzeczonemu 600 dolarów.

Młody Goldring za otrzymane pieniądze nabył w Aleksandrowie wielki plac, gdzie urządził hurtowy skład drzewa, w

Zebranie koła starszych i podstarszych

W piątek dnia 1 sierpnia o godz. 8-iej wiecz. w lokalu „Resursy“ przy ul. Kilińskiego Nr. 123 odbędzie się zebranie koła starszych i podstarszych Cechów łódzkich celem omówienia szeregu ważnych spraw organizacyjnych.

Obecność wszystkich p. starszych i podstarszych konieczna.

Prezydjum Koła.

Echa kradzieży w Banku Polskim

Przed kilku dniami donosiliśmy o zuchwałej kradzieży w Banku Polskim, gdzie ofiarą kradzieży padł inkasent firmy Silberstein p. Piątkowski, któremu złoczyńca skradł ze skórzanej teczki 9,100 złotych.

Jak się okazało firma Silberstein straciła 8,600 złotych, gdyż we wspomnianej teczce złoczyńca pozostawił „na pocieszenie“ uszkodzonej firmie banknot 500 złotowy.

W związku z powyższą kradzieżą wydział śledczy zarządził w dniu wczorajszym na terenie całego miasta obławę na złodziei kieszonek, rezultatem czego było zatrzymanie w areszcie aż do wyjaśnienia 23 „doliniarzy“.

W dniu dzisiejszym odbędzie się konfrontacja zatrzymanych z wspomnianym wyżej inkasentem, celem stwierdzenia czy krytycznego dnia w Banku Polskim nie kręcił się ktoś z nich obok p. Piątkowskiego. (p)

Zwiększenie produkcji przędzy bawełnianej

Dnia 28 lipca odbyło się w lokalu Zrzeszenia Producentów Przędzy Bawełnianej w Polsce w Łodzi zebranie firm zrzeszonych w Kartelu, na którym, biorą pod uwagę, że statystyka wykazała, iż w ostatnich dwóch tygodniach, zapotrzebowanie na przędzę było o 10% większe, aniżeli produkcja, postanowiono zezwolić swym członkom na powiększenie stanu uruchomienia o 10%. Przypomnieć należy, że stosownie do dotychczasowej uchwały, stan uruchomienia w przędzalniach dotychczas, wynosił 46 godzin tygodniowo. (ag)

Nocne dyżury aptek

Dzisiaj dyżurują apteki:
G. Antoniewicz (Pabjanicka 50), K. Chądzyńskiego (Piotrkowska 164), W. Sokolewicz (Przejazd 19), R. Rembelskiego (Andrzeja 28), J. Zundelwicz (Piotrkowska 25), M. Kasperkiewicz (Zgierska 54), S. Trawkowskiej (Brzezińska 56). (p)

Pan który szukając w mieszkaniu Lipińskich przy ul. Małachowskiego 4 pieniądze, zabrał 2 pamiątkowe pierścionki z brylantami i relikwja, proszony jest o zwrocenie powyższych przedmiotów pod wymienionym adresem za łącznym wynagrodzeniem w sumie 400 zł. Zachowanie tajemnicy gwarantuje się słowem honoru.

czem był mu pomocnym i udzielał rad jego ojciec.

Wszystko szło jaknajlepiej, aż wreszcie zmarł ojciec narzeczonej, a w niedługim czasie po nim matka p. B.

Goldring dowiedziawszy się, że rodzice p. B. nic jej w spadku nie pozostawili postanowił pozbyć się narzeczonej. W tym celu bardzo dyskretnie w stosunkowo dość krótkim czasie

przepisał na imię ojca swego plac i skład drzewa.

W międzyczasie narzeczonej zauważyła, że zaczął on ją zaniedbywać i koniec końcem dowiedziała się, że zaręczył się on z inną panną.

Wówczas siostra dawnej narzeczonej wystąpiła energicznie

z żądaniem zwrotu

wypłaconych mu 600 dolarów. I gdy wszelkie pertraktacje nie odniosły pożądanego skutku sprawę skierowano do sądu i poszkodowane otrzymały wyrok, który dano komornikowi do zrealizowania. Tu dopiero okazało się, iż cały majątek niyby nie należy do Leona Goldringa. Wobec tak jawnego oszustwa sprawę skierowano

do urzędu prokuratorskiego w Łodzi, który prowadzi dochodzenia. (p)

Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej bierze udział jedynie w kom. poświęcenia pomnika ks. Skorupki

Jak się dowiadujemy Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej diecezji łódzkiej (Gdańska 111) nie bierze udziału w organizowanym przez Obóz Wielkiej Polski komitecie

obchodu „Cudu nad Wisłą“ a jedynie przyjmuje udział w komitecie poświęcenia pomnika ks. Skorupki.

Drugi turnus miejskich półkolonij letnich

W czwartek, dnia 31 lipca r. b., nastąpi zakończenie pierwszego turnusu miejskich półkolonij letnich dla dziewcząt szkół powszechnych.

Następnego dnia rozpocznie się dru-

gi turnus półkolonij, na który zakwalifikowano przeszło 3000 dzieci.

Ogółem z miejskich półkolonij letnich korzystać będzie w r. b. około 6,400 dzieci.

Zamiast lekarstwa napila się kwasu solnego

W dniu wczorajszym przy ul. Dolnej 34 zdarzył się straszny wypadek.

W domu tym mieszka 20-letnia Franciszka Szczycka, która od dłuższego czasu była już chora.

W dniu wczorajszym wszyscy domownicy wyszli z domu, pozostawiając Szczycką samą. W pewnej chwili Szczycka sięgnęła ręką po lekarstwo i nalawszy sporą ilość do szklanki wychyliła jej zawartość.

W tej samej chwili rozległy się prze-

rażliwe krzyki Szczyckiej. Krzyki te usłyszeli sąsiedzi, którzy natychmiast pospieszyli jej na ratunek.

Jak się okazało Szczycka przez pomyłkę zamiast lekarstwa napila się kwasu solnego.

Zawezwano pogotowie miejskie, lekarz którego po udzieleniu Szczyckiej pierwszej pomocy przewiózł ją w stanie bardzo ciężkim do szpitala w Radogoszczu. (p)

O stosowanie w praktyce przywilejów inwalidzkich

Zarząd główny Związku Inwalidów Wojennych R. P. przedłożył ministrowi pracy i opieki społecznej memoriał, w którym podnosi sprawę stosowania w praktyce szeregu przywilejów, przysługujących inwalidom wojennym, ich rodzinom, oraz wdowom i sierotom po poległych.

Związek podkreśla w memoriale m. in. że zapowiedziana nowelizacja ustawy inwalidzkiej dotychczas nie doszła do skutku, że rewizja koncesyj na korzyść inwalidów nie została dotychczas przeprowadzona, że dodatek dla ciężko poszkodowanych inwalidów nie jest wypła-

ny, że zasiłek przewidziany budżetem, nie został dotychczas włączony do rent inwalidzkich, oraz że wbrew ustawie inwalidzkiej, inwalidzi wojenni nie mają w praktyce pierwszeństwa przy obsadzaniu posad w instytucjach państwowych i samorządowych, wreszcie, że przez fabryki nie jest przestrzegany obowiązek zatrudnienia na 50-ciu robotników przynajmniej jednego inwalidy.

Memoriał przedstawia konieczność należytego uregulowania tych wszystkich spraw i położenia kresu krzywdzie szerokiej rzeszy inwalidzkich.

Zachorowania na choroby zakaźne

W tygodniu ubiegłym, t. j. od 20-go do 26-go lipca r. b. włącznie, zgłoszono do Wydziału Zdrowotności Publicznej następujące przypadki chorób zakaźnych:

Dur brzuszny 42 przypadki (w tygodniu poprzednim 42 przypadki), czerwonka 1 przypadek (1), pniocia 45 przypadków (48), błonica 22 przypadki (15), róża 3 przypadki (4), gorączka pologowa 10 przypadków (11), odra 13 przypadków (19), krztusiec 2 przypadki (—).

Ogółem zgłoszono w tygodniu ubiegłym 138 przypadków chorób zakaźnych a w tygodniu poprzednim 140 przypadków.

Tajemnicza śmierć

W dniu onegdajszym udał się do Poddębna pod Tuszymem do swego wuja niejaki Stanisław Kołodziejczyk.

Po przebyciu tam całego dnia wracał do domu pieszo. Nagle gdy znalazł się we wsi „Schodowa Góra“ pod mostkiem napadł go ktoś znieścacka i uderzeniem tępego narzędzia powalił na ziemię. Kołodziejczyk upadł tracąc przytomność.

Dopiero po upływie kilku godzin, gdy ocknął się w szpitalu opowiedział o swej przygodzie, poczem zmarł.

Władze śledcze po otrzymaniu wiadomości tej wszczęły dochodzenie, lecz dotychczas cała ta sprawa jest okryta tajemnicą. (p)

TEATR I SZTUKA

TEATR POPULARNY
Ogrodowa Nr. 18.
„PEGAZ POD GAZEM“.

Dzisiaj, środa o godz. 8,45 wiecz. przebojowa rewja w 18-tu częściach p. t. „Pegaz pod gazem“ z udziałem całego zespołu. Bilety w cenie od 50 gr. do 2 zł. do nabycia w kasie teatru od godz. 11 rano do 3 i od 5 do 10 wieczorem.

TEATR MIEJSKI.
TRUPA WILEŃSKA.

Dzisiaj, środa „Miasto żydów“.
Jutro, czwartek „Kidusz Haszem“.
Początek o godz. 8,45 wiecz.
Ceny popularne.

TEATR REWJI w PAŃCU STASZICA.

Dzisiaj, środa i jutro czwartek ostatnie 2 dni rewji p. t. „Letni karnawał czyli wszystko dla Was“.

Początek o godz. 9 wieczorem.
Ceny niższe.
Sala zabezpieczona od chłodu i deszczu.
Powrót tramwajami zapewniony.
W piątek, dnia 1 sierpnia r. b. premiera nowej rewji „Coś dla słomianych wdowców“.
Bilety do nabycia w kasie zamawiań Piotrkowska 74 od 10 rano do 7 wieczorem bez przerwy.

REWJA „DOBRY WIECZÓR“.

Dzisiaj po raz 20 i 21 rewja w 2-eh częściach 16-u odsłonach p. n. „A to pan zna?“.

Początek przedstawień 7,15 i 9,15. W soboty niedziele i święta 5,15, 7,15 i 9,15.
Komunikacja tramwajami zapewniona.

Przedsprzedaż biletów odbywa się w biurze „Reklama Polska“ ul. Piotrkowska 101, tel. 126-89 codziennie od godz. 11 rano do po poł.

„WARSZAWSKA SZOPKA POLITYCZNA W ŁODZI“.

Znakomita Szopka Polityczna „Cyrulika Warszawskiego“ w Warszawie, która grana była w ziemie przez trzy miesiące bez przerwy, a ostatnio z tryumfalnym powodzeniem jeździła po całej Polsce, — przyjeżdża na dwa występy do Łodzi w sobotę i w niedzielę do Teatru Kameralnego.

Sprzedaż biletów po cenach od 2 zł. do 4 zł. w Kasie Teatru przy ulicy Traugutta 1.

KONCERT CHÓRU ROSYJSKIEGO.

W nadchodzącą niedzielę, dnia 3-go sierpnia r. b. odbędzie się w Sali Filharmonii o godz. 12-iej w poł. Poranek Chóru Rosyjskiego pod dyrekcją M. Szarko z udziałem solistów K. Szerckiej (sopran) oraz M. Rozena (bas). Oprócz tego udział bierze pieśniarka Teodora Morozowa, która wykona w oryginalnych kostiumach przy akompaniamencie gitary szereg pieśni cygańskich. Chór męski i chór żeński również w malowniczych narodowych kostiumach odśpiewa około 20 ulubionych pieśni rosyjskich. Bilety w cenie od gr. 50 do zł. 2-eh już nabywać można w kasie Filharmonii.

PROGRAM ROZGŁOSNI ŁÓDZKIEJ

„POLSKIEGO RADJA“.

Czwartek, dnia 31 lipca 1930 r.

ŁÓDŹ: 11.58—2.05. Sygnał czasu z Warszawy i hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie 12.05—13.15. Muzyka z płyt gramof. Gramofon i płyty z f. A. Klingbeil, Łódź, Piotrkowska 160. 13.15-13.20. Odczytanie programu dziennego i repertuar teatrów i kin. 13.20—15.50. Przerwa 15.50—16.15. „Polesie, jako teren wycieczkowy“ wygłosi p. Ludwik Grodzicki (tr. z Warszawy). 16.15—17.10. Muzyka z płyt gramofonowych (tr. z Warszawy). 17.15—17.25. Komunikaty Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej (tr. z Warszawy). 17.35—18.00. „Poco płacimy podatki i co o nich każdy wiedzieć powinien“ — wygłosi adv. S. Peszyński. 18.00—19.00. Koncert solistów (tr. z Warszawy). Wykonawcy: Leopold Dworakowski (skrzypce) i Aleksander Michałowski (bas) 1) Vivaldi: Koncert G-moll—odegra p. Dworakowski. 2) Mozart: Arja „Quis degno“ z op. „Flet zaczarowany odp. p. A. Michałowski. 3) Czajkowski—Kreiser: Andante cantabile, b) Poldini-Kreiser: Tańcząca lalka, c) Czajkowski-Burmester: Pieśń neapolitańska odegra p. Dworakowski. 4) a) Alnes: Pieśń skandynawska, b) Rachmaninow: Sen — odp. p. Michałowski. 19.00—19.30. Rozmaitości. 19.30—19.45. Płyty gramof. (tr. z Warszawy). 19.45—20.00. Komunikat Izby Przem. Handl. w Łodzi, program na dzień nast. i sygnał czasu z Warszawy. 20.00—20.15. Prasowy dziennik radiowy (tr. z Warszawy). 20.15—21.30. oKncert wieczorny. Wykonawcy: Oryginalne trio hawajskie, zespół jazzowy Roszkowskiego i Elwina Neal Row (pieśni amerykańskie). 21.30—22.00. Słuchowisko z Krakowa. 22.00—22.15. eFljeton p. t. „Oszuści na wielką skalę“ wygl. nadkom. Jan Misiewicz. (tr. z Warszawy). 22.15—24.00. Komunikaty: meteor., polic., sport, i inne, oraz muzyka taneczna z kawiarni „Gastronomia“ w Warszawie.

DZIS W
RADJO

Godz. 20,15
UMBERTO
MACNEZ
TENOR

574

MASŁO SPORTOWE

Drugi akt mistrzostw Ligi Wiosenny mistrz przybywa do Łodzi

Nadchodząca niedziela może być przemową w rozgrywkach o mistrzostwo Ligi P. Z. P. N., gdyż zarówno lider tabeli jak i vice - lider walczyć mają w bardzo ciężkich dla siebie warunkach.

Mistrz „wiosenny” (pierwszej rundy) Cracovia zawita poraz pierwszy w bieżącym sezonie do Łodzi, aby zmierzyć swe siły z Ł. T. S. G.

Umiejętności obu zespołów są dobrze znane. Z jednej strony rutyna, dobra „szkoła krakowska” i... aspiracje na mistrzostwo, z drugiej wielka ambicja, dużo wigoru i szybkości. Do tych atutów Łodzianie mogą dodać jeszcze własny teren rozgrywkowy i własną publiczność, co stanowi bardzo wiele.

Oczywiście wszyscy mamy w pamięci mecz Legja—Ł. T. S. G., w którym Łodzianie pokazali się z jednej strony, parotydniowemu jednak wypoczynek z pewnością wyszedł białoczarnej na dobre.

Abstrahując od wielkiego znaczenia, jakie ma ten mecz dla barw Łodzi, należy stwierdzić, iż niemniejszą rolę odegrać on może w późniejszym ustosunkowaniu się do siebie w tabeli Cracovii i Legji, która akurat w niedzielę rozgrywa bardzo ciężkie zawody z Garbarnią w Krakowie.

Tu układ sił już jest całkiem inny bo obaj przeciwnicy zaliczają się do prawdziwej klasy piłkarskiej, obaj ostatnio są bojowi i odnoszą zwycięstwa. Analizując szanse obu drużyn, dochodzi się do przekonania, że Garbarnia rozporządza agresywniejszym napadem, a Legja znacznie lepszymi liniami defensywy. W sumie — wynik meczu tych drużyn stoi pod znakiem zapytania.

Tak więc, zbiegiem okoliczności, początek drugiej kolejki rozgrywek stawia najpotężniejszych konkurentów Legje i Cracovię w opresji. Kto z niej wyjdzie obroną ręką, umocni swą pozycję w tabeli gier. Zdaniem naszym zarówno Cracovia jak i Legja są w meczach niedzielnych poważnie zagrożone.

Całkiem w nielepszej sytuacji znajduje się Wisła grając z Ruchem w Katowicach.

Znając boiska śląskie i ambicję Ruchu, grającego „na własnych śmieciach” zdać sobie można sprawę z możliwości poniesienia porażki przez Wisłę. Gdyby tak miało się stać, eksmistrz Polski utraciłby już niemal resztę szans na zdobycie tytułu mistrza Ligi, z czego przecież Wisła nie ma zamiaru zrezygnować.

Po kilku zatem tygodniach dość jałowych walk w Lidze, rozpoczyna się okres, który wzbudza maksymalne zainteresowa-

nie wśród sportowców całej Polski.

Dla Łodzi zaś początek drugiej rundy mistrzostw Ligi, jest końcem sezonu „ogor-

kowego”, w którym musieliśmy się zadowolić drugorzędnymi widowiskami piłkarskimi.

Łodzianie w raidzie motocyklowym Warszawa — Wilno — Warszawa

Urządzany przez Legję w dniu 2 i 3 sierpnia raid motocyklowy na trasie Warszawa — Wilno — Warszawa (1,000 km.) zapowiada się jako jedna z najpoważniejszych imprez tego rodzaju w bieżącym sezonie i wymagać będzie od uczestników dużej wytrzymałości i rutyny. W raidzie przyrzekli już swój udział najwybitniejsi kierowcy całej Polski, między innymi z Łodzi startować będą: Nestler, Kestenberg, Grimmeisen, Grabowski, Mentzel, Buckley i inni, z Bydgoszczy udział weźmie młody, doskonale zapowiadający się, kierowca Ziółkowski, możliwy jest także start Budy oraz kilku innych zawodników miejscowego klubu. Z Grudziądza przyjeżdżają znani jeźdźcy Łapin; Radzicki; ponadto startować będą członkowie moto-

cykliści z Poznania, Krakowa i Lwowa z Kustanowiczem na czele. Stolica wystawia najlepszych swych kierowców, z Rychterem, Schreiberem, Iwańskim, Hryniewiczem i t. d.

Oprócz nagród regulaminowych na raid powyższy ofiarował nagrodę Marszałek Piłsudski dla klubu, którego trzej zawodnicy uzyskają w sumie najlepszy wynik. Szereg nagród zadeklarowały także firmy motocyklowe i redakcje pism.

Start raidu rozpoczyna się dnia 2-go sierpnia o godz. 4-ej rano, z przed lokalu Automobilklubu.

Prasa warszawska zgodnie podkreśla, iż udział Łodzian jest największą ozdobą raidu oraz że z pewnością im przypadną pierwsze miejsca w ogólnej klasyfikacji.

„Dzień Legionów” dniem wielkich imprez sportowych

Zapowiedziane na 3 sierpnia wielkie uroczystości sportowe pod nazwą „Dzień Legionów”, organizowane przez Związek Legionistów, zapowiadają się imponująco.

Do biegu sztafetowego Łódź—Ruda—Pabjanicka zgłosiło się 11 drużyn (po 5 zawodników każdy), a mianowicie: Ł.K.S., Policjny K. S., K. S. Geyer, K. P. Zjednoczone, Odrodzenie (Ruda Pabjanicka), 28 p. Strzelców Kaniowskich, Strzelecki K. S. i Związek Strzelecki z powiatu łódzkiego, który dał aż 4 drużyny. W niedzielę o godz. 9-ej rano wybiegnie zatem z Placu Wolności 11 zawodników, aby przy rogu ul. Ewangelickiej oddać pałeczki sztafety swym kolegom. Na trasie Łódź—Ruda Pabjanicka (10 klm.) zmiana nastąpi 4 razy, do mety zatem przybędzie piąty zawodnik każdej drużyny.

W tym samym dniu, jako dalszy ciąg legionowych uroczystości sportowych zostanie rozegrany wyścig kolarski o nagrodę pana wojewody łódzkiego. Trasa wyścigu: — Ruda — Marysin — Wola Pabjanicka — Rzgów — Ruda, około 20 klm. Wyścig dostępny jest dla zawodników nielicencjonowanych, od lat 16-tu na dowolnych rowerach. Startowe bezpłatne.

Zacięte boje kandydatów do Ligi

Footbalowe rozgrywki łódzkiej klasy A dochodzą do szczytu swego napięcia. Po niezbyt bogatej, ale za to brzemiennej w wypadki ubiegłej niedzieli ujrzymy wkrótce (dn. 2 i 3 sierpnia) aż 5 meczów. Program ich wygląda następująco: WKS—Union, Ł. T. S. G. i b—Bieg, Turyści—Burza, ŁKS—PTC, Widzew—Orkan. Odpoczywać będą zate miedynie drużyny Sokoła i Hakoahu. Oczy łódzkiego światka piłkarskiego są zwrócone oczywiście na mecze WKS-u i Turystów, jednak zarówno pierwszy jak i drugi powinni zwyciężyć swych przeciwników, jakkolwiek ostatnie sukcesy Unionu i Burzy obiecują zaciętą walkę. Zawody ŁTSG—Bieg są ważne dla ukształtowania się końca tabelki gier, a Orkan i Widzew mogą zmienić jej środek.

Wielką ilość drużyn w naszej klasie A wpływa na przeciąganie się mistrzostw na bardzo długi okres. Zapewne też mistrza wcześniej nie będziemy mieli jak w końcu września.

Tymczasem w okręgach poznańskim

i lubelskim kwestja ta już została załatwiona. W ubiegłym tygodniu WKS Unja (Lublin) została mistrzem w swej grupie, a przedwczoraj Legja (Poznań) po raz wtóry zdobyła podobny tytuł swego okręgu.

W Krakowie sytuacja jest bardziej zażytkana, a rozjaśni dopiero mecz Wawel—Makkabi. W okręgu lwowskim tymczasem prowadzi w rozgrywkach Lechia przed Polonią przemyską, w warszawskim Marymont przed Skrą, w pomorskim Polonia (Bydgoszcz) przed TKS-em, a w wileńskim Ognisko.

Dodatnim objawem jest znaczne podniesienie się klasy A w kilku okręgach, specjalnie zaś w poznańskim, warszawskim, lwowskim i śląskim.

Obiecuje to silniejszą konkurencję w walkach o promocję do Ligi, a co zatem idzie, wzrost klasy piłkarskiej w Polsce wogóle.

W ten sposób właśnie spełnić mogą rozgrywki mistrzowskie swój cel sporto-

W zapisy do wyścigu na startcie w Rudzie od godz. 10-ej. Wyścig odbędzie się w godz. od 12-ej do 13-ej. Zawodnicy wpłacają za numer 50 gr. jako zwrotną kaucję po oddaniu numeru. Zwycięzca wyścigu zdobywa — na własność piękny puchar, ofiarowany przez pana wojewodę, zawodnicy 2, 3, 4, i 5 żetony srebrne, następni kolejni 6, 7 i 8 — dyplomy pamiątkowe. Organizację wyścigu przeprowadza Łódzkie Towarzystwo Kolarskie przy łaskawej pomocy Łódzkiego Klubu Motocyklowego.

W walce o „Djanę” — nagrodę P. U. W. F. i P. W.

Klasyfikacja okręgowa kobiecych mistrzostw lekkoatletycznych rozegranych w Bydgoszczy 26 i 27 b. m. wykazała, że Warszawa trzyma w dalszym ciągu prymat, a mianowicie wyniki przedstawiają się następująco: 1) Warszawa 272 pkt. 2) Śląsk 105 pkt., 3 — 4) Poznań i Łódź po 38 p., 5) Wilno 13 pkt., 6) Pomorze 8 pkt., Okręg krakowski i Lwowski — nie były wcale reprezentowane.

Po czterech latach walki o Djanę klasyfikacja przedstawia się następująco: 1) AZS Warszawa 528 pkt., 2) Grażyna 500 p., 3) Cracovia 326 p., 4) Roździeń 165 p., 5) Legja 142 p., 6) AZS Poznań 91 p., 7) Stadjon 78 p., 8) Makabi Kraków 75 p., 9) Warta 71 p., 10) Kolejowe PW. 70 p., a dalej SKLA 48 p., Sokół Pabjanice 46 p., Makabi Wilno 42 p., ŁKS 40 p., Polonia 33 p., Warszawianka 32 p., TKS 26p., Makabi Warszawa 17 p., 06 Katowice 11 p., Krusche-Ender i Sokół Bydgoszcz po 8 p., Wisła 4 p., Sokół Poznań 1 pkt.

Z powyższej listy wynika, iż nagroda

Nowe kandydatki do obozu na Bielanych

Po zawodach w Bydgoszczy lista 17 zawodniczek, wyznaczonych do obozu treningowego przed Igrzyskami w Pradze została powiększona o 6 zawodniczek, a mianowicie Breuerównę, Ekerlandównę, Niwadowską, Zajczkowską, Kwaśniewską i Schabińską II.

Dziwi nas jedna rzecz: Zarządowi P. Z. L. A. trzeba było czekać aż do zawodów o mistrzostwo Polski, aby się dowiedzieć, co umieją wymienione zawodniczki, kiedy o ich umiejętnościach wie każdy, kto

Ł. K. S. — Hakoah 4:1 (3:1)

Wczoraj odbył się mecz piłki nożnej między powyższymi drużynami o mistrzostwo klasy A. Oba zespoły wystąpiły w silnych składach, przyczem Hakoah z Segalem na środku napadu, a ŁKS. z Jegorowem w bramce.

Mecz rozpoczął się sensacyjnie, bo już w pierwszej minucie niebiescy zdobyli gola ze strzału Pressera, ŁKS. jednak szybko uzyskał przewagę i do przerwy strzelił 3 bramki przez Feję (2) i Stollenwerka. Po pauzie śledz podwyższył rezultat do 4:1. Zwycięzcy górowali znacznie nad Hakoahem mając najlepszych graczy w Kędzierzawskim, Feji i Stollenwerku.

Zwycięstwem swym ŁKS. Ib. wysunął się na drugie miejsce w tabeli gier klasy A. mając 22 pkt. i 48:21 bramek, zechnawszy Turystów na trzecie miejsce (22 pkt. i 45:21 bram.).

Warto zaznaczyć, że na zasadzie ustnego porozumienia się zarządów Hakoahu i ŁKS-u mecz wczorajszy miał się odbyć na boisku ŁKS-u. Dopiero w ostatniej chwili, gdy ŁKS. zareklamował zawody afiszami, Hakoah odmówił swej zgody, i zawody odbyły się na boisku WKS. Wskutek tego ŁKS. poniósł pewne straty materialne, a część publiczności nie widziała meczu, gdyż udała się na Stadjon ŁKS-u.

Nieźródne wyczyny amerykan

— W Vancouver (Kolumbia Amerykańska) uzyskano na zawodach lekkoatletycznych takie wyniki: 100 m. Tolan (U. S. A.) 10,2 sek. (rek. światowy) 2) Simpson (U. S. A.) 10,4 sek. 3) Williams (mistrz olimpijski — Kanada) 10,4 sek. 220 y. (202 m.) 1) Simpson 20,6 sek. 2) Tolan, w wyż Stewart (U. S. A.) 192,5 cm. rzut kulą — Brix (U. S. A.) 16,02 m.

Wszystkie te wyniki, a w szczególności w biegach na 100 m. i 220 y. są wprost nieludzkimi wyczynami. Dają nam to doskonały obraz poziomu lekkiej atletyki w Ameryce.

P. U. W. F. powinna w roku przyszłym, który jest piątym i ostatnim rokiem wędrowania nagrody, przypaść „Grażynie” (Warszawa).

A. Z. S. (Warszawa) nagromadził w ciągu lat 1926 i 1927 tyle punktów, że nagrodę trzyma dotychczas w rękę, ale grażynianki wykazują tak wielki postęp, że różnicę punktów, dzielącą je od AZS-u, zmniejszają corocznie o tak wielką sumę, iż zwycięstwo im właśnie przypaść powinno. Oba kluby AZS i Grażyna są specjalnie uprzywilejowane w sporcie kobiecym. Pierwszy jako stowarzyszenie akademickie gromadzi element napływający corocznie z całego kraju do stolicy na studia, drugi jako klub wyłącznie kobiecy, korzysta z możliwości werbowania szkolnej młodzieży żeńskiej ze zgodą władz szkolnych.

Inne towarzystwa pracują w dziedzinie sportu kobiecego w cięższych znacznie warunkach. Niemniej jednak zdobywają często laury w lekkiej atletyce.

czyta prasę sportową. Zbyteczne skrupuły P. Z. L. A., które do obozu jednak wyznaczyło kilka pań, niestrutujących w roku bieżącym ani razu.

Do akt. Nr. 1294 — 1930 r.

O G Ł O S Z E N I E .

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, BRONISŁAW PINCIELSKI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Południowej Nr. 20, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 14 sierpnia 1930 r. odogodz. 10 rano w Łodzi przy ul. Targowej 57, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Włodzimierza Jankowskiego i składających się z samochodu, oszacowanych na sumę zł. 1500.

Łódź, dnia 26 lipca 1930 r.

Komornik: BRONISŁAW PINCIELSKI

HASŁO GOSPODARCZE

O EKSPORT POLSKIEGO OBUWIA

Polski rynek obuwiany obsługiwany jest przez rzemiosło, chałupnictwo i w drobnej tylko części przez mechaniczną produkcję. Praca ręczna konkuruje z pracą mechaniczną, łatwością zmian modeli, fasonów itd. swojej produkcji. Wywiera to niewątpliwie wpływ na sposób sprzedaży obuwia. Bardzo trudno bowiem wypuścić na rynek serię towaru jednakowego. Koszty produkcji przy takich stałych składowych są wyższe, aniżeli mogłyby być przy pewnej ciągłości. Również ceny zakupu surowców, nabywanych małymi partiami, są wyższe, tembardziej, że często korzysta się z pośrednictwa hurtowników skórzanych, między garbarniami a wytwórcami obuwia. Równocześnie nieznaną tylko część zdolności warsztatów jest wykorzystana, co powoduje dodatkowe obciążenie zarówno w zakresie robocizny, jak i kosztów t. zw. handlowych.

Uporządkowanie tej dziedziny przemysłu i poprawa sytuacji zależy od rozpoczęcia wywozu. Prowadzi on z konieczności do pewnej specjalizacji, większej aniżeli przy dostawach na rynek krajowy. Wywóz nie będzie mógł się odbywać na podstawie zamówień z dnia na dzień i pozwoli na zwiększenie stopnia zatrudnienia warsztatów bez obawy jeszcze większego przesylenia rynku, jak to ma dziś miejsce.

Z drugiej strony wywóz prowadzi do potania produkcji, do początku jej racjonalizacji w sensie zwiększenia produkcji jednolitej.

Strona społeczna jest bodaj najważniejszą stroną wywozu. Nasze zacofanie w dziedzinie produkcji obuwia jest tak wielkie, że nabiera wartości dla amatorów; 90 proc. polskiej produkcji obuwia odbywa się ręcznie trybem rzemieślniczym. Stanowimy pod tym względem pewnego rodzaju rezerwat starych metod produkcji, jakich niema już wiele na świecie. Najbogatsze kraje świata nie znają prawie tych metod produkcji indywidualnej. Najbogatsze kraje świata jednak równocześnie uczyniły z obuwia artykuł luksusowy, podlegający ciągłym zmianom mody. Kraje te odrodziły u siebie zapotrzebowanie na obuwie, posiadające cechy indywidualne, przeczące wszelkiej standaryzacji.

Polska jest za uboga za noszenie obuwia luksusowego. Rzemiosło szewskie w Polsce proletaryzuje się w kierunku chałupnictwa i obniża raz po raz jakość swoich wyrobów zgodnie z potrzebami rynku polskiego. Od czasu nastania w Polsce zagranicznych sklepów obuwia, formy sprzedaży obuwia będą się zmieniały w sensie koncentracji zbytu, co jest równocześnie z dążeniem do standaryzacji, jest równoznaczne ze zmierzchem zapotrzebowania na wielką część wyrobów ręcznych. Produkcja ręczna traci w Polsce na wartości, ale zyskuje na wartości zagranicą — w krajach bogatych, które równocześnie produkcji tej prawie już nie posiadają.

Na skutek rozpowszechnienia się ostatnio w Polsce zapotrzebowania na obuwie najtańsze, liczyć się musimy z tem, że z około 30.000 pracujących na potrzeby obuwiane rynku miejskiego straci zajęcie. Rzemieślnicy ci stanowią więc będą bezkonkurencyjną tanią siłą roboczą, wykwalifikowanej niekiedy zupełnie pierwszorzędnie. Jest to kapitał, na który poza granicami Polski odradza się popyt. Rozpoczęcie wywozu umożliwi zatrudnienie części tych bezrobotnych i zachowanie części kapitału narodowego, zawartego w kwalifikacjach tych ludzi.

Równocześnie wywóz oddziałac może społecznie dodatnio również w innej dziedzinie, mianowicie przez lepsze wykorzystanie warsztatów produkcyjnych zapewni on rzeszom pracowniczym większą ciągłość zarobkową od obecnej i większe zarobki efektywne. Oczywiście, w miarę rozwoju wywozu i zwiększenia się regularności zatrudnienia zmniejszają się

również obawy mas robotniczych przed wysoką wydajnością pracy.

W ten sposób wywóz stanowi podstawę akcji, zmierzającej do uzdrowienia produkcji obuwiania w Polsce.

Wywóz obuwia napotyka jednak na bardzo poważne trudności. Surowce do wyrobu obuwia obłożone są wysokim cłem, które nie jest zwracane. Obrót u szlachetnijący właśnie w tej dziedzinie produkcji jest bodaj najtrudniejszy do zastosowania, gdyż produkcja opiera się na różnych surowcach, dość licznie reprezentowanych w każdej sztuce wyrobu, przyczem składnik skórzany jest absolutnie niejednorodny ze względów naturalnych, co utrudnia kontrolę.

Inne kraje eksportujące, jak Austria, Czechosłowacja i t. d., oddawna już sto-

suja system zwrotu cła i podatku obrotowego. Konkurencja polskiego towaru w tych warunkach jest zupełnie wykluczona. Towar polski znajduje się jeszcze z innych względów w gorszym położeniu od towaru obuwianego innych krajów. Nie posiadamy gotowego aparatu eksportowego dla obuwia i nie mamy, jak kraje zachodnie, licznych wielkich fabryk, dość silnych, a by na własną rękę prowadzić eksport. Polska posiada nieprzeliczone rzesze drobnych przedsiębiorstw nakładczych, tyleż rzemieślników i dużo drobnitkich fabryczek mechanicznych. Wszystko to nie jest zdolne na własną rękę eksportować. Niezbędne tu jest pośrednictwo handlu, a zatem dochodzi nieodczony koszt pośredni.

Pośrednictwo handlowe będzie musiało zorganizować skup w Polsce i odbiór na rynku zagranicznym. Obuwie bowiem stanowi dość niebezpieczny artykuł eksportowy. Surowiec skórzany nigdy z natury rzeczy nie jest zupełnie jednorodny, lecz różni się zarówno w poszczególnych sztukach, jak i w częściach jednej sztuki. Dlatego towar, dostarczony na zamówienie, nigdy nie jest w 100 proc. identyczny ze wzorem, na którego podstawie zamówienia dokonano.

Należy podkreślić jednak, że eksport obuwia wymagać będzie udziału bardzo wytrawnego handlu, a ten tym eksportem zainteresuje się dopiero wtedy, gdy będzie on miał szanse dość znacznej rentowności.

G. J.

Stan uruchomienia w firmach

należących do Związku Przemysłu Włókienniczego w Państwie Polskiem

Stan uruchomienia w firmach należących do Związku Przemysłu Włókienniczego w Państwie Polskiem w Łodzi w okresie od dnia 30 czerwca do dnia 6 lipca rb. przedstawiał się następująco:

Przemysł bawełniany:
6 dni w tygodniu pracowało 19 fabryk, które zatrudniały ogółem 16357 robotników, 5 dni w tygodniu pracowało 5 fabryk, które zatrudniały ogółem 6239 robot-

ników, 4 dni — 6 fabryk o zatrudnieniu 11,257 robotników i 3 dni — 5 fabryk, które zatrudniały 3,079 robotników. Nieczynnych w tym okresie było w przemyśle bawełnianym 5 fabryk. Z urlopów korzystało 13,523 robotników. Ogółem w tym okresie przemysł bawełniany zatrudniał 50,455 robotników. W okresie od dnia 7 do 13 lipca. W przemyśle bawełnianym 6 dni w tygodniu pracowało 21 fabryk,

które zatrudniały 14,836 robotników, 5 dni — 3 fabryki o zatrudnieniu 10,873 robotników, 4 dni — 5 fabryk — 10,244 robotników, 3 dni zaś 7 fabryk — 7292 robotników. Nieczynnych wogóle było 5 fabryk. Ogółem przemysł zatrudniał w tym okresie 60,087 robotników.

W okresie od dnia 30 czerwca do 6 lipca w przemyśle wełnianym 6 dni w tygodniu pracowało 6 dni w tygodniu 14 fabryk o zatrudnieniu 9,683 robotników, 5 dni — 6 fabryk, które zatrudniały 1717 robotników, 4 dni — 1 fabryka — 297 robotników, 3 dni — 2 fabryki — 187 robotników. Nieczynnych wogóle było 6 fabryk. Z urlopów korzystało 12,333 robotników. Ogółem w omawianym okresie przemysł wełniany zatrudniał 13,117 robotników.

W okresie od 7 do 13 lipca przemysł wełniany zatrudniał ogółem 13,534 robotników. 6 dni w tygodniu pracowało 15 fabryk o zatrudnieniu 10,450 robotników, 5 dni — 6 fabryk — 1,318 robotników, 4 dni — 2 fabryki o zatrudnieniu 306 robotników, 3 dni zaś 1 fabryka zatrudniająca 178 robotników. W okresie tym nieczynnych wogóle było w przemyśle wełnianym 6 fabryk. Z urlopów zaś korzystało 1282 robotników. (ag)

Krytyczna sytuacja drobnego kupiectwa

Dalszy spadek obrotów w handlu artykułami spożywczymi

Łódzkie szerzenie drobnego kupiectwa ma bardzo znaczny spadek obrotów w sklepach spożywczych i kolonialnych. Suma obrotów w lecie tegorocznym jest znacznie niższa, niż suma obrotów z tego samego okresu w latach poprzednich.

W dużym stopniu na spadek obrotów w sklepach spożywczych wpływa fakt, iż ludność — ze względu na możność wytargowania się i dokonania zakupu po niższych cenach — najchętniej dokonuje zakupów na targowiskach, na których ruch jest znaczny i obroty, w stosunku do lat poprzednich, znacznie wyższe.

Poważną konkurencją dla właścicieli sklepów spożywczych stanowią domokraci i sprzedający wszelkiego rodzaju nowalje na ulicach furmanich, którzy — ści-

gani ustawicznie przez posterunkowych — mają jednak duży zbył, ze względu na bardzo niskie ceny sprzedawanych przez nich artykułów.

Łódzkie stowarzyszenia kupieckie występują w związku z powyższem do władz skarbowych i administracyjnych, domagając się z jednej strony znaczących ulg podatkowych dla drobnego kupiectwa, z drugiej zaś — wprowadzenia represyj wobec sprzedawców ulicznych, nie posiadających prawa do uprawiania handlu.

Położenie drobnego kupiectwa łódzkiego jest tem cięższe, że wydali oni olbrzymie ilości towaru bezrobotnym na kredyt i obecnie, nawet przy najlepszej woli dłużników, nie mogą należności tych odebrać.

Upadłości i nadzory

Z Wydziału Handlowego Sądu Okręgowego w Łodzi

W dniu wczorajszym Wydział Handlowy rozpatrywał łącznie z prawem o udzielenie odroczenia wypłat i ogłoszenia upadłości firmie „M. i S. RABINZON”, Piotrkowska 45 w czwartku b. r. Rabinzonowie złożyli podanie o udzielenie im odroczenia wypłat.

Przed rozpatrzeniem tego podania wpłynęło inne podanie od wierzycieli Rabinzonów o ogłoszenie upadłości, poparte weksłami protestowanymi. Sąd odroczył rozpoznanie podania o ogłoszeniu upadłości na inny termin łącznie z podaniem odroczenia wypłat. Na rozprawie w dniu wczorajszym Sąd odmówił udzielenia firmie nadzoru. Co dziwniejsze jednak, odmówił również i ogłoszenia firmie upadłości. W ten sposób firma pozostaje niewątpliwie w stanie niewypłacalności, do której się przyczyniła składając podanie o odroczenie wypłat i którego

powodzą złożone zaprotestowane weksle z własnego wystawienia, nie może jednak tego stanu zalegalizować.

Następna sprawa rozpatrywana była z podaniem firmy „JÓZEF LIPSKI”, Piotrkowska Nr. 55. Sąd udzielił nadzoru, mianował Sędzią Komisarzem S. H. Michała Kocia, nadzorcą adwokata Stefana Łaskiego. W początku bieżącego miesiąca Lipski prosił o wszczęcie postępowania układowego z powodu trudności w wykonaniu planu sanacji. Trudności te powstały na skutek strat na obliżu i spadku cen surowca. Petent proponował spłatę 70 proc. należności w czterech ratach półrocznych. Sąd na ostatnim posiedzeniu przychylił się do prośby Lipskiego i otworzył postępowanie układowe.

GIEŁDA

Warszawa 29-go lipca.

DEWIZY.

Gdańsk 173,52
Holandia 358,89
Londyn 43,39
Nowy Jork 8,898
Nowy Jork (kabel) 8,91
Paryż 35,06
Praga 26,41 i ¼
Szwajcaria 173,17
Sztokholm 239,72
Włochy 46,69
Wiedeń 125,96

Z powodu ultima obroty małe. Tendencja dla dewiz europejskich słabsza. Dolar gotówkowy w obrotach pozagiełdowych 8,89 i ¼. Rubel złoty 4,61 i pół. Gram czystego złota 5,9244. W obrotach pozagiełdowych czerwonic sowiecki (10 rubli) 0,96 dolara.

PAPIERY PROCENTOWE.

5 proc. państw. pożycz. premjowa dolarowa 60,00 — 59,25; 5 proc. inwestycyjna 55,50; 8 proc. L. Z. Banku gosp. krajowego 94,00 (zł. 161,68); 8 proc. oblig. Banku gosp. kraj. 94,00 (zł. 161,68); 8 proc. L. Z. Banku rolnego 94,00 (zł. 161,68); 7 proc. L. Z. Banku rolnego 83,25 (w proc.); 8 proc. L. Z. ziemskie 88,00 (w proc.); 4 i pół proc. L. Z. ziemskie 56,00; 5 proc. L. Z. Warszawy 60,00; 10 proc. m. Siedlec i Radomia 81,00; 6 proc. obligacje 6 pożycz. konw. m. Warszawy 1926 r.; 8 proc. obl. budowlane Banku krajowego 93,00 (w proc.)

AKCJE.

Bank handlowy 110,00; Bank Polski 160,50 — 161,00; Cegielski 47,00; Ostrowiec 57,00 — 59,00; Parowozy 21,50 — 22,00; Starachowice 15,00.

Zwiedzajcie Międzynarodową Wystawę Komunikacji i Turystyki w Poznaniu w czasie od 5 lipca do 10 sierpnia b. r.

KINO-TEATR
RESURSA
UL. KILINSKIEGO 123

Od wtorku dn. 29 lipca do poniedziałku dn. 5 sierpnia r. b.
12 aktów tragiczno-komicznych przeżyć małżonków dzisiejszej doby p. t.

ZAGINIONA ŻONA

W roli głównej;
MARY KID, HARRY HAHN
IRIS ARLAN, PIOTR LEŚCHKE

Następny program:
Męka Milczenia

Początek seansów w dni powszednie o godzinie 5.20, 7.15, i 9; w dni świąteczne o godzinie 3, 5, 7 i 9.

KINO TEATR
CZARY

Jedynie w śródmieściu
KINO w OGRODZIE
Codziennie 2 seanse: od godz. 8-ej do 10 wiecz, i od 10 do 12 wiecz.
W razie niepogody kino zostaje w ciągu kilku minut przenies. do sali zimowej
Ceny miejsc niższe. Na wszystkie seanse miejsca po 50 gr. i 1 zł.

DZIŚ I DNI NASTĘPNYCH!
Najnowsze opracowanie wspaniałego arcyfilmu, obrazujące życie przedwojennej Rosji, hulające życie cara i jego otoczenia, beztroską dworu i podziemne prace anarchistów p. t.:

ADJUTANT
Dramat miłosny adjutanta cara.
W roli tytułowej: znakomity artysta
IWAN MOZŻUCHIN
i uroczą **CARMEN BONI**

Do akt. Nr. 1473 — 1930 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, **RAFAL SAKKILARI**, zamieszkały w Łodzi przy ul. Karola Nr. 30, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 8 sierpnia 1930 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Karolewskiej 48, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Leona Stolarczyka i składających się z mebli, oszacowanych na sumę zł. 600.
Łódź, dnia 25 lipca 1930 r.
Komornik (—) **RAFAL SAKKILARI**.

Do akt. Nr. 68-69 — 1930 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, **RAFAL SAKKILARI**, zamieszkały w Łodzi przy ul. Karola Nr. 30, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 8 sierpnia 1930 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Karola 8, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Pinkusa Rozmarina i składających się z mebli, oszacowanych na sumę zł. 790.
Łódź, dnia 15 lipca 1930 r.
Komornik (—) **RAFAL SAKKILARI**.

Do akt. Nr. 1309 — 1930 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, **RAFAL SAKKILARI**, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Karola Nr. 30, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 8 sierpnia 1930 roku od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 211, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Maurycyego Rozenblatta i składających się z mebli oszacowanych na sumę zł. 430.
Łódź, dnia 14 lipca 1930 r.
Komornik **RAFAL SAKKILARI**

Do akt. Nr. 1184 — 1930 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, **LEON WĄSOWSKI**, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Wólczańskiej Nr. 10, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 13 sierpnia 1930 roku od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 24, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do firmy „J. Srebrny” i składających się z 33 sztuk płótna, oszacowanych na sumę zł. 460.
Łódź, dnia 29 lipca 1930 r.
Komornik: **LEON WĄSOWSKI**

Do akt. Nr. 1266 — 1930 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, **KAZIMIERZ SUZIN**, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Mielczarskiego Nr. 14, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 8 sierpnia 1930 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Targowej Nr. 11, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Ottona Brauna i składających się z szafy, kredensu i zegara, oszacowanych na sumę zł. 725.
Łódź, dnia 29 lipca 1930 r.
Komornik **KAZIMIERZ SUZIN**

Do akt. Nr. 1271 — 1930 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, **KAZIMIERZ SUZIN**, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Mielczarskiego Nr. 14, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 8 sierpnia 1930 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej Nr. 154, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Hugona Strobacha i składających się z 3 biurka dębowych, oszacowanych na sumę zł. 530.
Łódź, dnia 29 lipca 1930 r.
Komornik **KAZIMIERZ SUZIN**

DŹWIĘKOWY TEATR ŚWIETLNY
„CASINO”

Dziś i dni następnych!

Film pełnego niefrasobliwego humoru p. t.

A gdy nadejdzie chwila rozstania

W roli głównej: królowa sportu i humoru

DINA GRALLA
oraz **HARRY HELM**

NADPROGRAM:
Dodatek dźwiękowy i aktualności krajowe

Początek seans. o godz. 4.30, 6, 8 i 10
Ceny miejsc na 1-szy seans niższe.
(zł. 1, 150, 1—) na następne: zł. 1 2.— 3.— łoża 3.59.
Sala nowoczesnie wentylowana.

I-szy dźwiękowy kino-teatr w Łodzi
„SPLENDID”

Dziś premjera!

Budzący zachwyty film dźwiękowy!

CZTERY PIÓRA

Tragedja oficera gwardji królewskiej, potomka arystokratycznego rodu angielskiego, który na wieść o wojnie podał się do domisji, za co naręczona oraz trzech przyjaciół oficerów wręczyli mu białe pióro, będące w armji angielskiej oznaką hańby.

W rolach głównych: Niezrównana czwórka artystyczna

Clive Brook, Noah Beery, Richard Arlen, Georg Fawcett
jako oficerowie armji angielskiej.

Ceny miejsc: **Zł. 1, 2, 3.**
Początek seansów o godz. 6, 8 i 10 wiecz.

DLACZEGO?...

Przedślubny grzech

wyciska piętno hańby tylko u kobiety!

Dowiemy się z następnego programu filmu dźwiękowo-mówionego

z **Laurą La Plante** w roli głównej.

KINO-TEATR
„PALACE”
TEATR

Dziś i dni następnych!

Najnowszy film „UFY” uznany bezspornie za jeden z najciekawszych filmów sensacyjno-salonowych jakie kiedykolwiek ukazywały się na ekranie p. t.

„JEZIORO MIŁOŚCI”

Niesłychanie emocjonujący dramat na tle zabójstwa w Luna-Parku, osnuty na prawdziwym zdarzeniu.

W rolach głównych: uroczą **HANNI WEISSE**, czarująca **GRITA LEY**, przemily amant **ROLF GOTH**, oraz wymięnięty aktor charakterystyczny **KURT GERRON**.

Uwaga! Ceny miejsc znacznie niższe! Na wieczor. seanse miejsca po **Zł. 1.— i Zł. 1.50**

Doskonała ilustr. muzyczna pod kier. M. Lidauera. Pocz. seans. o g. 4,30 pp., w sob. i niedziel. o godz. 1,30. Na pierwszy seans wszystkie miejsca po 50 gr.

KINO-TEATR 201
LUNA

Dziś i dni następnych!

Wspaniały podwójny program, zawierający 2 arcydzieła filmowe!

I.
Bożyszcze wszystkich, rasowy amant **ROD LA ROQUE** w przepięknej i najlepszej swej kreacji p. t.

„DJABEL”
Dramatyczne walki z przeciwnictwami losu i sprytem kobietek.

II.
Niebywały humor i karkołomne sensacje! Szampański film o awanturkach wojennych!

„OCHOTNIK”
Perada łazików wśród bomb i granatów z królem humoru

LARRY SAMONEM w roli tytułowej
Wspaniała ilustracja muzycz. orkiestry symfon. pod dyrykcją Leona Kantora. Ceny miejsc najniższe: od 1 zł. do 2 zł. Na pierwszy seans wszystkie miejsca po 1 zł., w sob. i niedziel. od 12 do 3-iej po pol., 50 gr. i 1 zł.

Teatr świetlny
PRZEDWIOŚNIE
Zeromskiego 74-76. Dojazd tramwajami 5, 6, 8, 9, 16, do rogu Kopernika i Zeromskiego
Początek o godz. 6 pp., w niedziele o 4 pp. Ostatni seans o g. 10 w.
Ceny nie podwyższone. Passepartout i bilety ulgowe nieważne.

DZIŚ I DNI NASTĘPNYCH
Gościnne WYSTĘPY słynnego teatru regionalnego Tadeusza Skarżyńskiego przed wyjazdem zagranicę
Sandomierskie wesele
Muzyka. Śpiew. Tańce. Własna orkiestra. Chóry.
Potężny dramat miłosny księcia i cyganki, dla których miłość była owocem zakazanym — p. t.
„Sen o miłości“
W rolach głównych: dwie wielkie sławy ekranu upajająca piękna JEAN CRAWFORD i znakomity amant NILS ASTHER.

Chorzy na ruptury i różne kalectwa!!!
RUPTURY, jako też kalectwa nie wolno zaniedbywać gdyż skutki dla życia ludzkiego są bardzo niebezpieczne. Ruptura staje się wielką jak głowa ludzka i konewka spowodować może śmiertelne powikłania kiszek.
Specjalne lecznicze bandaże ortopedyczne gumowe mojej metody usuwają radykalnie najniebezpieczniejsze i najzastarsze ruptury u mężczyzn, kobiet i dzieci. Na skrzywienie kręgosłupa, przeciw tworzeniu się garbów, leczn. gorsety ortopedyczne. Dla skrzywionych nóg i płaskich bolących stóp, wkłady ortopedyczne. Sztuczne nogi i ręce. Pończochy gumowe na żyłki na miarę.
Przyjmuje od 9—13 i od 15—19.
Świadczenia pochwalne wystawili Prof. Uniwersyt.: Prof. Dr. R. BARĄCZ, Prof. Dr. J. MARISCHLER, Prof. Dr. B. KIELANOWSKI i wielu innych.
Zakład ortopedyczny Spec. I. RAPAPORT. ortoped. ze Lwowa, Łódź, ul. WÓLCZAŃSKA Nr. 29, front, II piętro.
UWAGA: Osobiste jawienie się chorych jest konieczne. Ubezpieczonych w Kasie Chorych m. Łodzi przyjmuje.
PODZIĘKOWANIE.
W. Panu Ortoped. Specjaliście J. Rapaportowi, ze Lwowa w Łodzi ul. Wólczańska 29, I p. (front), dziękuję publicznie za umiejętne założenie specjal. bandaża na moją zastarzałą rupturę, na którą byłem dwukrotnie operowany.
Z poważaniem
Dr. E. BERGHOF
lekarz

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
Obecni: Przewodniczący Wice-Prezes J. Kiszmiszjan, Sędziowie Handlowi: Gross i Hadrian Sekretarz apl. Tomas. Dnia 18 lipca 1930 roku Sąd Okręgowy w Łodzi w III Wydziale Handlowym na posiedzeniu publicznym rozpoznawał sprawę z podania firmy „Kopel, Gutman i Perlberg“ o odroczenie wypłat
postanowił:
udzielić firmie „Kopel, Gutman i Perlberg“ odroczenia wypłat na przeciąg trzech miesięcy, poczynając od dnia 18-go lipca 1930 roku. Wyrok niniejszy ogłosić w „Monitorze Polskim“ i pismach „Hasło Łódzkie“ i „Głos Poranny“ oraz wywiesić w gmachu Sądu Okręgowego i na drzwiach przedsiębiorstwa firmy „Kopel, Gutman i Perlberg“. Pobrać od tejże firmy zł. 200 tytułem zaliczki na koszty ogłoszeń. Mianować Sędzią Komisarzem Sędziego Handlowego Emila Hadrijana, nadzorcami sądowymi kupca Ryszarda Milke, ul. Kopernika 25 i przemysłowca Emanuela Szlamowicza ul. Południowa Nr. 34.
Na oryginale właściwe podpisy.
Za zgodność St. Sekretarz
w/z (—) B. Olbromska.

Dr. H. Reiterowski
Spec. chor. płucne
ul. Ewangelicka 1, telef. 166-90
powrócił.
Poradnia Wenerologiczna
Lekarzy Specjalistów
ul. Zawadzka Nr. 1
Czynna od 8 rano do 9 wiecz. w niedziele i święta 9—2 pp od 11—12 i 2—3 pp. przyjmuje kobieta lekarz
leczenie chorób wenerycznych moczopięciowych i skórnych
Badanie krwi i wydzielin na syfilis i tryper
Konsultacje z neurologiem i urologiem
Gabinet Światło-Lecznicy
Kosmetyka lekarska
Oddzielna poczekalnia dla kobiet
519 **PORADA 3 zł.**

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
Obecni: Przewodniczący Wice-Prezes J. Kiszmiszjan, Sędziowie Handlowi Gross i Hadrian, Sekretarz apl. Tomas. Dnia 18 lipca 1930 roku Sąd Okręgowy w Łodzi w III Wydziale Handlowym na posiedzeniu publicznym rozpoznawał sprawę podania Samuela vel Szmula Spitzza o odroczenie wypłat
postanowił:
udzielić firmie „S. Spitz“ oraz jej właścicielowi Samuelowi vel Szmulowi Spitzowi odroczenia wypłat na przeciąg jednego miesiąca, poczynając od dnia 18-go lipca 1930 roku. Wyrok niniejszy ogłosić w „Monitorze Polskim“ i pismach „Hasło Łódzkie“ i „Republika“. Pobrać od tejże firmy zł. 200 tytułem zaliczki na koszty ogłoszeń. Wywiesić wyrok niniejszy w gmachu Sądu Okręgowego i na drzwiach przedsiębiorstwa firmy „S. Spitz“. Mianować Sędzią Komisarzem Sędziego Handlowego Stanisława Kopeczyńskiego, nadzorcą sądowym przemysłowca Romana Maliniaka, ul. Piotrkowska 113.
Na oryginale właściwe podpisy.
Za zgodność st. sekretarz
w/z (—) B. Olbromska.

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
Obecni: Przewodniczący Wice-Prezes J. Kiszmiszjan, Sędziowie Handlowi: Rozenbaum i Kopeczyński, Sekretarz apl. Delnitz. Dnia 22 lipca 1930 roku Sąd Okręgowy w Łodzi, w III Wydziale Handlowym na posiedzeniu publicznym rozpoznawał sprawę podania firmy „Thiele i Scheel“ o odroczenie wypłat
postanowił:
udzielić firmie „Thiele i Scheel“ Fabryka pończoch i trykotaży oraz współwłaścicielom tej spółki firmowej Ferdynandowi Thiele, Matyldzie Thiele, Ottonowi Scheelowi i Emilowi Scheelowi odroczenia wypłat na przeciąg trzech miesięcy, poczynając od dnia 22-go lipca 1930 roku. Wyrok niniejszy ogłosić w „Monitorze Polskim“ i pismach „Hasło Łódzkie“ i „Głos Poranny“, oraz wywiesić w gmachu Sądu Okręgowego i na drzwiach przedsiębiorstwa firmy „Thiele i Scheel“. Mianować Sędzią Komisarzem Sędziego Handlowego Leopolda Rozenbaua, nadzorcami sądowymi kupca Władysława Marguliesa, Aleje Kościuszki Nr. 17 i przemysłowca Ignacego Borszteina.
Na oryginale właściwe podpisy.
Za zgodność St. Sekretarz
w/z (—) B. Olbromska.

PRZEPROWADZKI
ŁÓDZKIE PRZEDSIĘBIORSTWO TRANSPORTOWANIA MEBLI I TOWARÓW
M. LENTZ ŁÓDŹ
SKŁADY DO PRZECHOWANIA MEBLI
OPAKOWANIA
TELEF. 131-26.
Syndyk Tymczasowy Masy Upadłości firmy „S. Spiczberg“ i jej właściciela Szymusia Spiczberga, zawiadamia wierzycieli powyższej Masy Upadłości, że dnia 1-go sierpnia r. b. o godz. 11 rano, w Wydziale Handlowym przy Sądzie Okręgowym w Łodzi, przy Placu Dąbrowskiego Nr. 5, odbędzie się zebranie wierzycieli, celem zawarcia układu względnie utworzenia związku wierzycieli wyboru syndyków ostatecznych.
Syndyk Masy Upadłości firmy „S. Spiczberg“
Adwokat Władysław Rozenblat
Łódź, Aleje Kościuszki Nr. 32.

DR. HELLER
Choroby skórne i wener.
ul. Nawrot 2. Tel. 179-89
Do 10 r. i 4—8 w. Dla pań specjalnie godz. 4—5 po poł. w niedz. od 11—2 pp.
Dla niezamożnych ceny technic. 518
Reklama to potęga!

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
Obecni: Przewodniczący Wice-Prezes J. Kiszmiszjan, Sędziowie Handlowi Gross i Hadrian, Sekretarz apl. Tomas. Dnia 18-go lipca 1930 roku Sąd Okręgowy w Łodzi, w III Wydziale Handlowym na posiedzeniu publicznym rozpoznawał sprawę z podania firmy „Szmul Landau i S-ka“ o odroczenie wypłat
postanowił:
udzielić firmie „Szmul Landau i S-ka“ oraz jej współwłaścicielom Szmulowi Landauowi i Lajbusiowi Gliksmanowi odroczenia wypłat na przeciąg trzech miesięcy, poczynając od dnia 18-go lipca 1930 r. Wyrok niniejszy ogłosić w „Monitorze Polskim“ i pismach „Hasło Łódzkie“ i „Kurjer Łódzki“ oraz wywiesić w gmachu Sądu Okręgowego i na drzwiach przedsiębiorstwa firmy „Szmul Landau i S-ka“. Pobrać od tejże firmy zł. 200 tytułem zaliczki na koszty postępowania. Mianować Sędzią Komisarzem Sędziego Handlowego Jakóba Pettersa, nadzorcami sądowymi: adwokata Alfreda Cymermana i inżyniera Leona Tochtermana, ul. Narutowicza 107.
Na oryginale właściwe podpisy
Za zgodność St. Sekretarz
(—) w/z B. Olbromska.

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
Obecni: Przewodniczący Wice-Prezes J. Kiszmiszjan, Sędziowie Handlowi Gross i Hadrian, Sekretarz apl. Tomas. Dnia 18-go lipca 1930 roku Sąd Okręgowy w Łodzi w III Wydziale Handlowym na posiedzeniu publicznym rozpoznawał sprawę podania firmy Władysław Zylbersztajn o odroczenie wypłat
postanowił:
udzielić firmie „Władysław Zylbersztajn“, właściciel Wolf Zylbersztajn i jej właścicielowi Wolfowi Zylbersztajnowi odroczenia wypłat na przeciąg trzech miesięcy, poczynając od dnia 18 lipca 1930 roku. Wyrok niniejszy ogłosić w „Monitorze Polskim“ oraz pismach „Hasło Łódzkie“ i „Republika“, oraz wywiesić w gmachu Sądu Okręgowego i na drzwiach przedsiębiorstwa firmy „Władysław Zylbersztajn“, właściciel Wolf Zylbersztajn“. Pobrać od tejże firm zł. 200 tytułem zaliczki na koszty ogłoszeń. Mianować Sędzią Komisarzem Sędziego Handlowego Oskara Gross, nadzorcą sądowym bankowca D-ra Stanisława Rutowicza, ul. Kościuszki Nr. 63.
Na oryginale właściwe podpisy.
Za zgodność St. Sekretarz
w/z (—) B. Olbromska.

DR. MED. EDWARD REICHER
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
Leczenie diatermją. Elektroterapia.
ul. Południowa 28
Tel. 201-93
Od 8—11 rano i 6—9 wiecz. w niedzielę od 9—2 pp. 513
Dla niezamożnych ceny lecznic.

Doktor P. KLINGER
Choroby waneryczne, skórne i włosów
Andrzeja 2, tel. 132-28
Leczenie lampą kwarcową, analizy krwi i wydzielin. Przyjmuje codziennie od 9—11 i od 6—8 w. w niedzielę i święta od 10—12. Oddzielna poczekalnia dla pań.—Od 1—2 w Leczn. (Piotrkowska 62)

Dr. med. J. SADOKIERSKI
stomatolog
chirurgia szczęk, jamy usnej i plastyka regulacja zębów rontgenodiagnostyka
Piotrkowska 164
Tel. 114-20

DOKTOR Med. WOLKOWYSKI
Cegielnianna 25 tel. 126-87
powrócił
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych 615
LECZENIE ŚWIATŁEM (lampą kwarcową). Badanie krwi i wydzielin. Przyjmuje od godz. 8—2, i 6—9 pp. w niedziele i święta 9—1
Dla pań od 5—6 oddzielna poczekalnia

...SZEWCY...
Skóry—Hurt i Detal
(specjalność: detaliczna sprzedaż zełówek trwałych na wodę)
poleca:
Spółka Szwerców
Piotrkowska 79
tel. 158-38
506

Detekторы od zł. 8.50 446
komplet z anteną i słuchawką od zł. 25
Radioaparaty i części „Radjola“ ul. Piotrkowska 88, w podwórzu, tel. 195-34
HALLO!
Hallo! Dzwon tel. 163-30 „Pogotowie krawieckie Kiersza“ Zeromskiego 91, sklep nartożny. Momentalnie odświeża garnitur za zł. 3.—, suknię za zł. 2.80, palto za zł. 3.—, łącznie z odebraniem i odesłaniem. Expressem pierze, farbuję, przerabia, nicuje, sztucznie ceruje. Farbujemy i pierzemy futra sposobem lipskim. 525